

แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

สุวิษฐา โพธายะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
พ.ศ. 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ชื่อการค้นคว้าอิสระ แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ชื่อผู้วิจัย นางสาวสุวิษา โพธิ์ยะ รหัสนักศึกษา 664140103

ปริญญา: ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริการการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน ปีการศึกษา: 2568

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา (2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา (3) หาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 234 คน โดยการเปิดตารางของเครชีและมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ที่ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ .974 และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (%) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแจกแจงความถี่ (f) การทดสอบค่าที (t-test Independent) การหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (F-test one-way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการร่วมวิเคราะห์สถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการบริหารจัดการโดยมีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย สถานศึกษาควรเพิ่มการกำกับติดตาม และตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยบูรณาการร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและช่องทางออนไลน์ ผู้บริหารควรส่งเสริม ให้คำปรึกษา สร้างความตระหนักและความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการของครู ประชุม วางแผน และจัดสรรพื้นที่สภาพแวดล้อมทางกายภาพอย่างเหมาะสม สถานศึกษาควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างชัดเจน

คำสำคัญ : งานประกันคุณภาพการศึกษา, มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ, ศูนย์การศึกษาพิเศษ

Independent study Title: Guideline Development of Quality Assurance Administrative
According to the Standards of Educational Management Process for
Special Education Center, Educational Service Area 7

Researcher: Ms.Suwichaya Potaya; **Student ID:** 664140103

Degree: Master of Educational Administration (Educational Administration)

Advisor: Dr. Prajob Kwanmun, Assistant Professor; **Academic Year:** 2025

Abstract

The purposes of this research were to (1) examine the conditions and problems of quality assurance administration according to the standards of the educational management process, (2) compare the conditions of this administration, and (3) find the guidelines for developing the educational quality assurance administration according to the Standards of Educational Management Process for Special Education Center, Educational Service Area 7. The sample group consisted of 234 participants, including school administrators and teachers, determined using Krejcie and Morgan's sample size table. The research instruments included a questionnaire, which had a content validity index of 1.00 and a reliability coefficient of .974 and an interview. The data were analyzed using statistical software including mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), frequency (f), percentage (%), independent t-test, F-test one-way ANOVA, and content analysis.

The results revealed that (1) the overall condition of educational quality assurance administration the Standards of Educational Management Process for Special Education Center, Educational Service Area 7, was at the high level. The aspect with the highest mean score was the provision of the physical and social environment for the quality learning. The aspect with the lowest mean score was the establishment of the information technology system to support administration, management, and learning. (2) The comparison of the administration conditions showed no significant difference classified by the educational levels of the administrators. However, when classified by the work experience of the administrators, there was a statistically significant difference at the .05 level. (3) The guidelines for improving the educational quality assurance administration were 1) Encouraging teachers and personnel participation in school condition analysis, 2) Promoting school board involvement in monitoring and evaluating management performance, 3) Strengthening regular supervision, monitoring, and evaluation processes aligned with the school curriculum through the integration of technology and online platforms, 4) Supporting and guiding teachers in developing self-improvement plans, 5) Assessing teachers' needs and allocating appropriate physical learning environments, And 6) Issuing formal appointment orders assigning personnel responsible for the IT system to ensure effective administrative and learning support.

Keywords: Guidelines Development, Standard for Administrative and Management Process,
Special Education center

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องด้วยผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ในการศึกษาค้นคว้าอิสระ จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ปรากฏนามในการทำวิจัยครั้งนี้ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาครั้งนี้ รวมถึงการสนับสนุนเวลาอันมีค่าในระหว่างการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ตลอดจนคณาจารย์ที่เคารพจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ได้ให้คำแนะนำและแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ รศ.ดร.ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล ผศ. ดร.พฤษภูมิพล พฤษภูมิกุล และผศ.ดร.ขวัญชัย ขวัญนา ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่าในการปรับปรุงและแก้ไขจนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผลสำเร็จจากการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอน้อมบูชาในพระคุณของบิดา มารดา คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนและอนุเคราะห์ตลอดระยะเวลาการศึกษา ค้นคว้า

สุวิษญา โพธายะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ต
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	12
หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	24
บริบทของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	67
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานตามสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของ สถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	81
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	89
ตอนที่ 5 ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7.....	95
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	102
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	102
วิธีดำเนินการวิจัย.....	102
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผลการวิจัย.....	107
ข้อเสนอแนะ.....	119
บรรณานุกรม.....	122

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	128
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	129
ภาคผนวก ข ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม.....	146
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	155
ภาคผนวก ง แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย.....	159
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	164
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	167
ประวัติผู้วิจัย	172

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การให้ระดับคุณภาพมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน.....	30
2 การให้ระดับคุณภาพมาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ.....	34
3 การให้ระดับคุณภาพมาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	37
4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษาของสถานศึกษา.....	59
5 แสดงความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	66
6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหาร งานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ในภาพรวม.....	68
7 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน.....	69
8 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา...	71
9 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน รอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ.....	75
11	แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ.....	77
12	แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงาน ประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและการเรียนรู้.....	79
13	แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกัน คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของ สถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน.....	81
14	แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกัน คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของ สถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษา พิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา.....	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย.....	84
16	แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ.....	85
17	แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ.....	86
18	แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้.....	87
19	แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหาร.....	89
20	แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร.....	91

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21	แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสพการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการพัฒนาครูและ บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ.....	92
22	แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสพการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการมีระบบบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษา.....	93
23	แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสพการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ.....	93
24	แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสพการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการจัดระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้.....	94
25	แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดเจน.....	95
26	แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
27	แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย.....	98
28	แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ.....	99
29	แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ.....	100
30	แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและการจัดการ.	101

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย..... 57

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นปัจจัยพื้นฐานในการสร้างบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็น รวมทั้งปลูกฝังลักษณะนิสัย คุณธรรม และจิตใจที่ดีงาม อันเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ (อุทัย ภูเจริญ, 2564, หน้า 26) ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงความหมายของการศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562, หน้า 1) สถานศึกษาซึ่งทำหน้าที่หลักในการจัดการศึกษา จึงเป็นรากฐานในการพัฒนาบุคคลและสังคม เป็นสถานที่ปลูกฝังทักษะและความรู้ที่มีความสำคัญในการอบรมบ่มเพาะเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถในการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทางสังคม อารมณ์ และจิตใจ ส่งผลให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้บทบาทหน้าที่ในสังคมของตนเอง เกิดเป็นการแสดงออกที่เหมาะสมในการอยู่ร่วมกันในสังคม (กนกวรรณ สุภาราญ, 2564, หน้า 1)

การจัดการศึกษาของไทยมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้นโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบและกำกับดูแลสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพและสร้างมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่ทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาทุกระดับมีคุณภาพและจะคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวดที่ 6 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในมาตรา 48 กล่าวไว้ว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562, หน้า 14) อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีประกาศเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเป็นพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้นมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถรักษามาตรฐานดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 2) ภายใต้กฎกระทรวงดังกล่าว ได้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาไว้ 3 มาตรฐาน คือมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มุ่งเน้นการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

กระบวนการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สะท้อนศักยภาพในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อกำหนดทิศทางและแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และความต้องการของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป้าหมาย มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา สร้างการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ รวมไปถึงการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้รวม อีกทั้งดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, หน้า 33)

แนวคิดการบริหารจัดการตามหลัก POLC (Allen, 1958) เป็นกระบวนการบริหารที่ให้ความสำคัญตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การปฏิบัติ ไปจนถึงการประเมินผล โดยเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการบริหารองค์กรยุคใหม่ เนื่องจากช่วยให้การดำเนินงานเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน (P: Planning) 2) การจัดการองค์กร (O: Organizing) 3) การนำ (L: Leading) และ 4) การควบคุม (C: Controlling) ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับการจัดการทั้งในระดับโครงสร้างขององค์กร ตลอดจนบุคลากร รวมถึงการวางแผนที่รัดกุม บริหารอย่างเป็นระบบ และการประเมินผลเพื่อนำผลนั้นมาวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข ให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (สหพันธ์ ปัญญา, 2559, หน้า 15)

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เป็นสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาครบทั้ง 77 จังหวัด โดยให้ศูนย์การศึกษาพิเศษปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของเด็กพิการ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการและความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2561, หน้า 4) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง ตามที่กล่าวไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2546 มีภารกิจในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส ให้ได้รับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพ มีทักษะชีวิตที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้

อย่างมีความสุข ประกอบด้วยศูนย์การศึกษาพิเศษใน 9 จังหวัด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพิจิตร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดอุทัยธานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดสุโขทัย และศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร

การรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self - Assessment Report: SAR) เป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนานักเรียน ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามศักยภาพสูงสุด การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เป็นเครื่องมือที่สะท้อนความก้าวหน้าในการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นหลักประกันให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และสังคมมีความเชื่อมั่นว่าจะได้รับบริการจากสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด อีกทั้งยังเป็นการยืนยันว่าสถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ (ปนิดา ทองผาไธภา, 2560, หน้า 14) จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2566 ของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 แสดงผลการประเมินตนเองตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พบว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ พิจารณาจากจุดที่ควรพัฒนา ทุกสถานศึกษายังมีจุดที่ควรพัฒนาในหลายประเด็นสำคัญ ได้แก่ ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เช่น ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ มีจำนวนไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างรอบด้าน การจัดสวัสดิการและแนวทางป้องกันโรคร้าย อุบัติภัยของสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่าย การส่งเสริมอาชีพผู้ปกครองโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การจัดเก็บข้อมูลการดำเนินงานในรูปแบบออนไลน์ยังไม่เป็นระบบ ข้อมูลมีการกระจาย ไม่สะดวกสำหรับผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูล เป็นต้น (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566, หน้า 15)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษายังไม่เป็นไปตามเป้าหมายและขาดความเข้มแข็งในหลายด้าน ทำให้สถานศึกษายังไม่สามารถแสดงผลการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ประเด็นที่พบชี้ให้เห็นถึง ช่องว่างสำคัญในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งด้านโครงสร้าง ระบบงาน กระบวนการบริหาร การใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วมของเครือข่าย และระบบข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จำเป็นต้องมีความเป็นระบบและเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปัญหาเหล่านี้สะท้อนว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพในมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการยังขาดแนวทางที่เป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของการศึกษาพิเศษ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

เพื่อเป็นข้อมูลให้สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริงและนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาในระยะยาว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

สมมติฐานของการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารมีความแตกต่างกัน
2. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารมีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ประเด็นพิจารณาการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า 4) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย

1. ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
2. ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร

สถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมี

คุณภาพ

6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้

โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการตามหลัก POLC มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (P: Planning) ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (O: Organizing) ขั้นที่ 3 การนำ (L: Leading) และขั้นที่ 4 การควบคุม (C: Controlling) (Allen, 1958)

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ปีการศึกษา 2567 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 549 คน รวมทั้งหมด 570 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ได้มาโดยวิธีการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp.608-609) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 234 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน และครู จำนวน 215 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

2. ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ตัวแปรตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 ระดับการศึกษา

1.1.1 ปริญญาโท

1.1.2 ปริญญาเอก

1.2 ประสบการณ์การทำงาน

1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

1.2.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

1.2.3 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม

สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ประเด็นพิจารณาการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า 4) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย

1. ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน
2. ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา
3. ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย
4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ
6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้

โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการตามหลัก POLC มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การวางแผน (P: Planning) ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (O: Organizing) ขั้นที่ 3 การนำ (L: Leading) และขั้นที่ 4 การควบคุม (C: Controlling) (Allen, 1958)

ขอบเขตผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความเชี่ยวชาญทางการบริหารการศึกษา ผู้มีความเชี่ยวชาญทางการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 17 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือที่มีความรู้หรือประสบการณ์ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 ท่าน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือที่มีความรู้หรือประสบการณ์ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 9 ท่าน
3. นักวิชาการศึกษาหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย จบการศึกษาระดับปริญญาเอก และดำรงตำแหน่งทางวิชาการ มีความรู้ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ การบริหารตามมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ จำนวน 3 ท่าน
4. ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือที่มีความรู้หรือประสบการณ์ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ท่าน

ขอบเขตด้านตัวแปร

แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง หลักเทียบเคียงสำหรับการกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประเด็นพิจารณา ประกอบด้วย

1.1 การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน หมายถึง การกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาผ่านเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างเป็นระบบและชัดเจน โดยสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น รวมถึงการปรับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.2 การมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การตรวจสอบและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.3 การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการด้านวิชาการของสถานศึกษาที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน เชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และสามารถตอบสนองผู้เรียนในทุกกลุ่มเป้าหมาย

1.4 การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากร ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของตนเองและสถานศึกษา โดยเน้นให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

1.5 การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานบริหารจัดการพื้นที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เหมาะสม ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้

1.6 การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการวางแผน จัดทำ พัฒนา และการให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษา

2. การบริหารงานตามมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง กระบวนการบริหารสถานศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ โดยใช้กระบวนการบริหารจัดการตามหลัก POLC มี 4 ขั้นตอนดังนี้

2.1 การวางแผน (P: Planning) หมายถึง การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และได้ผลที่คุ้มค่ามากที่สุด

2.2 การจัดองค์กร (O: Organizing) หมายถึง กระบวนการจัดระเบียบองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในองค์กร ทั้งด้านของบุคคล ภาระงาน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เหมาะสม และคุ้มค่า เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามแผน จนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

2.3 การนำ (L: Leading) หมายถึง การกระตุ้น ชี้นำ สนับสนุน จูงใจ และสั่งการ รวมถึงการเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน เพื่อให้บุคคลทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ

2.4 การควบคุม (C: Controlling) หมายถึง การติดตาม ตรวจสอบผลงาน และการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

3. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง ระดับการบริหารงานในปัจจุบันตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

4. ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง ประเด็นอุปสรรคและข้อจำกัดที่เกิดจากการปฏิบัติงานที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

5. แนวทางพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ หมายถึง ข้อคิดและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญวิธีการบริหารงานตามมาตรฐานกระบวนการบริหาร และการจัดการ ของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

6. เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ กลุ่มภาคเหนือตอนล่างที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายบริการเดียวกัน เป็นเครือข่ายประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้านการบริหารวิชาการ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสม ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และมาตรฐานใกล้เคียงกัน ประกอบด้วยศูนย์การศึกษาพิเศษใน 9 จังหวัด ได้แก่ 1) ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก 2) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดพิจิตร 3) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ 4) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดนครสวรรค์ 5) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี 6) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดอุตรดิตถ์ 7) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก 8) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดกำแพงเพชร และ 9) ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2567 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

8. ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ในปีการศึกษา 2567 ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

9. ระดับการศึกษา หมายถึง คุณสมบัติที่กำหนดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

9.1 ปริญญาโท หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงที่สถาบันอุดมศึกษามอบให้แก่ผู้เรียน ที่ได้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามหลักสูตร มาตรฐาน และข้อกำหนดที่สถาบันกำหนด

9.2 ปริญญาเอก หมายถึง ระดับการศึกษาระดับสูงสุดของการศึกษาในระบบอุดมศึกษา ที่สถาบันอุดมศึกษามอบให้แก่ผู้เรียนซึ่งได้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษาขั้นสูง

10. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร สถานศึกษา ของสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

10.1 ต่ำกว่า 5 ปี

10.2 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

10.3 มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
2. เพื่อทราบข้อมูลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
3. ได้แนวทางพัฒนาการบริหารงานกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู สามารถนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารและจัดการสถานศึกษา อันจะส่งผลให้สถานศึกษามีคุณภาพที่สูงขึ้น
4. เป็นแนวทางให้สถานศึกษาและศูนย์การศึกษาพิเศษที่มีบริบทใกล้เคียงกัน นำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังนี้

1. แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.4 ทฤษฎีกระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 1.5 แนวคิดการบริหารจัดการตามหลัก POLC
2. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3 การประกันคุณภาพภายใน
 - 2.4 การประกันคุณภาพภายนอก
 - 2.5 มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ
3. บริบทศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการด้านการศึกษา เป็นกระบวนการที่ออกแบบและจัดระบบการศึกษา ทั้งระบบความคิดรวมไปถึงทรัพยากรทางการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาของนักการศึกษาและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

มาหะมะบาคอรี มาซอ (2564, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารกิจการต่าง ๆ ภายใน สถานศึกษาเพื่อพัฒนากิจการทั้ง 4 กลุ่มงาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

เสรี ภักดี (2564, หน้า 13) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นกิจกรรมการดำเนินงานร่วมกันของ หน่วยงาน ประกอบด้วย ผู้บริหาร บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง มีการกำหนดนโยบาย ข้อตกลง และกฎเกณฑ์ร่วมกันในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสมาชิก เช่น ผู้เรียนให้มีคุณภาพครอบคลุมด้านพฤติกรรม คุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

กิงกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารอย่างมีระบบระเบียบตาม กระบวนการในดำเนินงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านทั่วไป ในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน เพื่อให้ดำเนินการตามกฎระเบียบที่วางไว้ พึงยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชยากร ทิพมาศ (2565, หน้า 8) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานภายในสถานศึกษา อย่างมีแบบแผน วิธีการ และขั้นตอน ในการปฏิบัติงานอย่างมีระบบ และดำเนินงานต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาโดยกลุ่มบุคคลภายใต้ขอบเขตงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

อนุจิรา ปันโย (2565, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ การบริหารงานในสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานของกลุ่มผู้บริหาร เพื่อต้องการพัฒนาหรือให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคม เพื่อพัฒนาให้สมาชิกมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

รัชนาท กลางสอน (2566, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นการดำเนินการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกด้าน และมีความสำคัญในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการบริหารการจัดการที่มีระบบ และวิธีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยบุคคล และหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินการอย่างมีรูปแบบขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการมีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ มีปรับเปลี่ยนรูปแบบให้เหมาะสม กับการบริหารสถานศึกษาใน แต่บริบทของชุมชนที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

วิวัฒน์ หาหอม (2567, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการในการ ดำเนินการในสถานศึกษาตามภารกิจและขอบข่ายงาน ทั้ง 4 กลุ่มงาน คือ การบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารอย่างเป็นระบบ และใช้กรอบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อ พัฒนาตนให้มีคุณภาพ ให้เป็นคนเก่งคนดีมีความสุข นำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา

จากความหมายที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอน โดยมีผู้บริหาร บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินงานเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ครอบคลุมการบริหาร 4 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป รวมถึงงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

เสรี ภักดี (2564, หน้า 13) กล่าวว่า ความสำเร็จและประโยชน์ของการบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอน ในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จและเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่า การบริหารมีความสำคัญและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยก่อให้เกิดการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการดำเนินการตามลำดับเพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ และบังเกิดประสิทธิผลในงานนั้น เนื่องด้วยผู้ปฏิบัติงานได้มองเห็นคุณค่าของการบริหาร

ชยากร ทิพมาศ (2565, หน้า 9) กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถเป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้อง และเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

อนุจิรา ปันโย (2565, หน้า 27) กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาที่ต้องตระหนักหรือให้ความสำคัญ ได้แก่ การบริหารงานบุคคลเพราะบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีค่า ในองค์กรที่สามารถพัฒนาศักยภาพได้ไม่มีที่สิ้นสุดซึ่งจะทำให้องค์กรสามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ช่วยให้บุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรมีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความจงรักภักดีต่อองค์กรที่ปฏิบัติงานเสริมสร้างความมั่นคงแก่สังคมและประเทศชาติ นั้นหมายถึง

ผู้บริหารจะต้องมีความรู้เรื่องการบริหารเป็นอย่างดีและมีความรู้ ความสามารถตรงตามคุณสมบัติและรับผิดชอบในการสั่งการและควบคุมกิจกรรมของสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามจุดมุ่งหมายขององค์การ

สมบุรณ์ หวังโสภา (2565, หน้า 23) กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีระบบระเบียบ มีความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อทำให้สถานศึกษาเกิดคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา ส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขามา เทียนโสภา (2566, หน้า 14) กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา ต่อการรับรองคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้นำสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ต้องอาศัยหลักการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สร้างความยั่งยืนทางการเงิน การสร้างชื่อเสียง ความสำเร็จของนักเรียนและความเป็นอยู่ที่ดีส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการพัฒนาของครู การมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาเอกชนจึงจะสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

จากความสำคัญที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการกำหนดแนวทางและกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยช่วยให้เกิดการตัดสินใจที่เหมาะสม และดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และความสามารถในการบริหารเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายขององค์กร

ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดเป็นกฎกระทรวง เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาที่ต้องดำเนินงาน 4 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารแผนงานและงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านวิชาการ มีภาระหน้าที่ คือ

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การวางแผนด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวองค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ มีภาระหน้าที่ คือ

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตังงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใชัผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือ
สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวง ศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบ ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแลบำรุงรักษา และจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและรายงาน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล มีภาระหน้าที่ คือ

- 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
- 3.2 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 3.3 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.5 การลาทุกประเภท
- 3.6 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.8 การสั่ง พักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.9 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.10 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 กรอพุทธณ์และการร้องทุกข์
- 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.17 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

- 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. ด้านการบริหารทั่วไป มีภาระหน้าที่ คือ

- 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินการธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน

- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ
- 4.15 การทัศนศึกษา
- 4.16 งานกิจการนักเรียน
- 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
- 4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
- 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
- 4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน
- 4.21 การจัดระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
- 4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษามี 4 งาน คือ กลุ่มงานบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอนการวัดผล ประเมินผล เป็นต้น กลุ่มงานบริหารแผนงานและงบประมาณ ซึ่งเป็นงานเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน งบประมาณการเงินการบัญชี พัสดุ เป็นต้น กลุ่มบริหารงานบุคคล ซึ่งเป็นงานเกี่ยวข้องกับการสรรหา บรรจุ แต่งตั้งการ ย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เงินเดือน วินัยของข้าราชการและการ พัฒนาข้าราชการ เป็นต้น กลุ่มบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศ การวางแผนบริหารงานการศึกษา งานธุรการ อาคารสถานที่ การระดมทรัพยากรทางการศึกษางาน กิจการนักเรียน เป็นต้น

ทฤษฎีกระบวนการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีแบบแผน เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษา จากการศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยขอนำเสนอไว้ดังนี้

กูลิก และ ออวิก (Gulick & Urwick, 1973, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564 หน้า 480) กล่าวว่า การจัดองค์การในต้นยุคของศาสตร์การบริหาร ด้วยกระบวนการบริหาร 7 ประการ เขียนเป็นคำย่อได้ว่า “POSDCoRB” ซึ่งตัวย่อแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

1. P – Planning หมายถึง การวางแผน
2. O – Organizing หมายถึง การจัดการองค์การ
3. S – Staffing หมายถึง การจัดคนเข้าทำงาน
4. D – Directing หมายถึง การสั่งการ
5. Co – Coordinating หมายถึง ความร่วมมือ
6. R – Reporting หมายถึง การรายงาน
7. B – Budgeting หมายถึง งบประมาณ

เฮนรี ฟาโย (Henri Fayol, 1976, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564 หน้า 481) กล่าวไว้ว่า การที่จะทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์นั้นการบริหารจะต้องทำหน้าที่ทางการบริหารตามแนวความคิดของฟาโยล์ เขียนเป็นคำย่อได้ว่า “POCCC” ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordination)
5. การควบคุม (Controlling)

วงจรของเดมมิง (Deming Cycle) (Melnik & Denzler, 1996, อ้างถึงใน ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล, 2564 หน้า 484) กล่าวไว้ว่า วงจรบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

1. ขั้นตอนการวางแผน (P – Plan) หมายถึง การใช้ข้อมูลที่มีอยู่ หรืออาจเก็บรวบรวมขึ้นมาใหม่ เพื่อเลือกปัญหา ตั้งเป้าหมาย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหา
2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (D – Do) หมายถึง การเอาแผนไปปฏิบัติ หรือนำวิธีการแก้ปัญหาไปปฏิบัติ
3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (C – Check) หมายถึง การเปรียบเทียบผลลัพธ์ โดยเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด ตรงตามเป้าหมายหรือไม่
4. ขั้นตอนการแก้ไข (A – Act) หมายถึง หลังจากที่ได้ตรวจสอบแล้วอาจพบปัญหา หรือเห็นว่าผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องแก้ไข จากนั้นก็สรุปบทเรียนและพยากรณ์เพื่อเป็นพื้นฐานของการคิดหาวิธีการใหม่ๆ ต่อไป

เจสส์ (1999, อ้างถึงในขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562, หน้า 13) กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษานั้นจะต้องดำเนินการไปตามกระบวนการบริหารซึ่งมี 5 ขั้นตอน เมื่อนำตัวอักษรตัวหน้ามาเรียงกันจะได้ “PODCC” รายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือการกำหนดแผนงานและโครงการไว้ล่วงหน้า
2. การจัดองค์การ (Organizing) คือการกำหนดตำแหน่งและหน้าที่ในหน่วยงานให้ชัดเจน
3. การสั่งการ (Directing) คือการพิจารณาสั่งการและมอบหมายงาน
4. การประสานงาน (Coordinating) คือการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานและตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงาน

5. การควบคุมงาน (Controlling) คือการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน
แนวคิดกระบวนการบริหารของสมาคมผู้บริหารการศึกษาของสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administrators : AASA) (เสรี ภัคดี, 2564, หน้า 16-17) ได้เสนอกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการ เมื่อนำตัวอักษรตัวหน้ามาเรียงกันจะได้ “PASCE” รายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดแนวทางหรือโครงการที่จะทำไว้ เป็นการล่วงหน้าโดยระบุงานที่จะทำวัตถุประสงค์ วิธีการ ระยะเวลาและผู้รับผิดชอบเพื่อใช้เป็นแผนปฏิบัติการ

2. การจัดสรรทรัพยากร กำลังคนตามตำแหน่ง อำนาจและวัสดุ (Allocation) หมายถึง การจัดสรรทรัพยากร ทั้งคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ให้เหมาะสมและเพียงพอ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติตามแผนและเกื้อกูลปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินการตามกระบวนการบริหารสถานศึกษา

3. การกระตุ้นการทำงาน (Stimulation) หมายถึง การให้กำลังใจในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการบำรุงขวัญและกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประสานงาน (Coordination) หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานอื่นเพื่อให้ผู้ร่วมงานได้มีโอกาสพบปะประชุมหารือกันแสดงความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทางด้านการเรียนการสอน

5. การประเมินผลงาน (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู บุคลากรในโรงเรียนเพื่อจะได้ทราบปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขและนำไปปรับปรุงในการวางแผนต่อไปในอนาคต

จากการศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา พอสรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบขั้นตอนและต่อเนื่อง เพื่อเป็นรากฐานให้ผู้บริหารนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

กระบวนการบริหารจัดการตามหลัก POLC

กระบวนการบริหารจัดการเป็นลำดับขั้นตอนที่ใช้ดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลัก POLC ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

กระบวนการบริหารจัดการ

อัลเลน (Allen, 1958, p.46) กล่าวว่า POLC เป็นทฤษฎีการจัดการสมัยใหม่ที่จะช่วยให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning), การจัดองค์กร (Organizing), ภาวะผู้นำ (Leading) และการควบคุม (Controlling).

บาร์โธล และมาร์ติน (Bartol & Martin, 1997, p.7) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการทำหน้าที่หลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การชี้นำ และการควบคุมองค์กร

คุนทซ์ และโอ คอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001, p. 9) กล่าวว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง การทำงานให้บรรลุจุดหมายต้องใช้ในการวางแผน การจัดการ การจัดบุคลากรลงสู่งาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุมงาน ให้บุคคลปฏิบัติในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเงิน ทรัพยากรข้อมูลขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เดสเลอร์ (Dessler, 2004) กล่าวว่า กระบวนการบริหารประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดการองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งเรียกว่ากระบวนการบริหารแบบ POLC

ปีเตอร์ เอฟ ดรักเกอร์ (Peter F. Drucker, 2005, p. 1) กล่าวว่า ภาวะบริหาร หมายถึงการทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทางการจัดการ ซึ่งรวมถึงกิจกรรม 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การขึ้นนำ และการควบคุมองค์กร ริชาร์ด แอล ดาร์ฟ (Richard L. Daft, 2006, p. 2) กล่าวว่า ภาวะบริหาร หมายถึง การทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผ่านกระบวนการจัดการ 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดการองค์กร การเป็นผู้นำ และการควบคุมกับทรัพยากรที่มีอยู่ภายในองค์กร

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ (2563, หน้า 35-41) กล่าวว่า ภาวะบริหารแบบ POLC หมายถึง การดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยอาศัย การวางแผน (P : Planning) การจัดการองค์กร (O: Organizing) การนำ (L: Leading) และการควบคุม (C: Controlling)

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ โดยอาศัยหลักการบริหาร 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning), การจัดการองค์กร (Organizing), การนำ (Leading), และการควบคุม (Controlling)

การวางแผน (P: Planning)

การวางแผนเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการในทุกองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย และสามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ (P: Planning) ดังนี้

อัลเลน (Allen, 1958, p.46) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการกำหนดกิจกรรมตลอดจนภาระกิจต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเอาไว้ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้เป็นแนวทางตลอดจนทิศทางในการปฏิบัติงาน การวางแผนควรต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะทำให้บรรลุผลตามที่ต้องการ

บาร์โธล และมาร์ติน (Bartol & Martin, 1997, p.7) กล่าวว่า การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผนหรือกำหนดการทำงานขององค์กรไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตามผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ในการวางแผนเพราะการวางแผนเป็นหน้าที่ประการแรกของกระบวนการบริหาร ผู้บริหารจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าแผนงานเป็นกรอบและเป็นแนวทางของการปฏิบัติงานทั้งหมด ถ้าปราศจากแผนงานแล้วเป็นการยากที่ผู้บริหารจะทำงานให้ได้ผลดี การวางแผนในการบริหารงานนั้นจะต้องจัดทำทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวในการวางแผนนั้น ผู้บริหารจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่าจะทำอะไร (What) จะทำอย่างไร (How) จะใช้เงินเท่าไร (How Many) จะให้ใครเป็นผู้ทำ (Who) และจะกระทำที่ไหน (Where) และทำเมื่อไร (When)

คุนทซ์ และโอ คอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001, p. 9) กล่าวว่า การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมาย (Goal) และวัตถุประสงค์ (Objective) ขององค์กร

ปีเตอร์ เอฟ ดรักเกอร์ (Peter F. Drucker, 2005, p. 1) กล่าวว่า การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดหน้าที่การทำงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยกำหนด

ว่าจะดำเนินการอย่างไรและดำเนินการเมื่อไร เพื่อให้สำเร็จตามแผน ที่วางไว้ การวางแผนต้องครอบคลุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ริชาร์ด แอล ดาร์ฟ (Richard L. Daft, 2006, p. 2) กล่าวว่า การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตของธุรกิจตั้ง เป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจน กำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ (2563, หน้า 35-41) กล่าวว่า เป็นการกระบวนการที่ผ่านการ คิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ล่วงหน้า ลดปัญหาความยุ่งยากซับซ้อน ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และได้ผลที่คุ้มค่ามากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การวางแผน (P: Planning) เป็นหน้าที่แรกของ กระบวนการบริหารที่มีความสำคัญในการกำหนดทิศทางขององค์กร เป็นการกำหนดแนวทางการ ทำงานขององค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาวไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การดำเนินงานมีความชัดเจน ลดความไม่แน่นอนและความซ้ำซ้อน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ

การจัดองค์กร (O: Organizing)

การจัดการองค์กรมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้าง ระบบงาน และความสัมพันธ์ในการ ทำงานภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ กำหนดไว้ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดองค์กร (O: Organizing) ดังนี้

อัลเลน (Allen, 1958, p.46) กล่าวว่า การกำหนดโครงสร้างตำแหน่ง กำหนด บทบาท หน้าที่ ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อนกัน การ จัดการองค์กรยังรวมไปถึงการจัดระเบียบในการทำงานที่จะทำให้การทำงานไม่สะดุด จัดสรรคนให้ เหมาะสมกับงาน จัดการงานให้เป็นระบบระเบียบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานมากที่สุด

บาร์โธล และมาร์ติน (Bartol & Martin, 1997, p.7) กล่าวว่า การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การจัดองค์การหรือจัดหน่วยงาน โดยการจัดแบ่งงานขององค์การหรือของ หน่วยงานย่อยพร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละ ส่วนงาน ตลอดจนกำหนดสายการควบคุม และบังคับบัญชาในลักษณะของหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วย (Auxiliary) พร้อมทั้งกำหนดขนาดของการควบคุม ไว้ด้วย การจัดองค์การอาจแสดงไว้ในรูปของแผนภูมิองค์การเพื่อให้เกิดการสื่อความเข้าใจในองค์การ เกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

คุนทซ์ และโอ คอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001, p. 9) กล่าวว่า การจัด องค์การ (Organizing) เป็นการนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และหลักการ บริหารมาจัดการเพื่อที่จะทำให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน

ปีเตอร์ เอฟ ดรักเกอร์ (Peter F. Drucker, 2005, p. 1) กล่าวว่า การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการมอบหมายงานให้บุคลากรในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตาม แผนที่ตั้งไว้ เมื่อแผนกหรือฝ่ายประสบความสำเร็จก็จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จไปด้วย

ริชาร์ด แอล ดาร์ฟ (Richard L. Daft, 2006, p. 2) กล่าวว่า การจัดองค์กร (Organizing) ประกอบด้วย การจัดบุคคล แบ่งแผนงาน และ จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสม สอดคล้องกับแผนงาน เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ (2563, หน้า 35-41) กล่าวว่า การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการจัดการโครงสร้างขององค์กรในด้านของบุคคล ภาระงานและจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดความเหมาะสมและคุ้มค่า เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามแผน จนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจัดองค์กร (O: Organizing) เป็นการกำหนด โครงสร้างองค์กร การแบ่งงาน การมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ การบริหารทรัพยากร ให้เหมาะสมกับเป้าหมายองค์กร มีการตรวจสอบและปรับปรุงโครงสร้างให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้

การนำ (L: Leading)

การผลักดันให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยผ่านการชักนำ สร้างแรงจูงใจ และ พัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อให้เกิดความร่วมมือและความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานอย่างเต็ม ประสิทธิภาพ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการนำ (L: Leading) ดังนี้

อัลเลน (Allen, 1958, p.46) กล่าวว่า ภาวะการเป็นผู้นำ คือ ภาวะในการควบคุม การทำงานให้สำเร็จลุล่วง โดยต้องสามารถสร้างแรงจูงใจให้ทุกคนอยากร่วมทำงานได้ ต้องบริหารงาน บุคคลได้ดี ต้องเข้าใจการทำงานของตนเองและผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงมีทักษะในการแก้ไขปัญหาได้ดี และมีการตัดสินใจที่รอบคอบ ฉับไว ดีเยี่ยม สามารถที่จะนำพาทุกคนบรรลุเป้าหมายไปสู่ความสำเร็จได้

บาร์โธล และมาร์ติน (Bartol & Martin, 1997, p.7) กล่าวว่า การนำ (Leading) หมายถึง การที่ผู้นำใช้การโน้มน้าวให้สมาชิกองค์การปฏิบัติตามคำสั่งของตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในการทำงาน นอกจากนั้นยังรวมถึงการติดต่อสื่อสาร การสั่งการและการจูงใจภายในองค์การอีกด้วย

คุนทซ์ และโอ คอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001, p. 9) กล่าวว่า การนำ (L: Leading) ประกอบด้วย 1) การจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา 2) การสั่งการ 3) การเลือกช่องทางการ สื่อสารในการดำเนินงานตลอดจนการแก้ปัญหาด้วยความขัดแย้ง

ปีเตอร์ เอฟ ดร็กเกอร์ (Peter F. Drucker, 2005, p. 1) กล่าวว่า การนำ (Leading) เป็นการจูงใจ การชักนำ การกระตุ้น และชี้ทิศทางให้ดำเนินไปสู่การบรรลุเป้าหมาย โดยการเพิ่ม ผลผลิต และเน้นมนุษย์สัมพันธ์ทำให้เกิดระดับผลผลิตในระยะยาว ที่สูงกว่าภาวะงานเพราะคนมักไม่ ค่อยชอบภาวะงาน

ริชาร์ด แอล ดาร์ฟ (Richard L. Daft, 2006, p. 2) กล่าวว่า การชักนำ (Leading) ประกอบด้วยเนื้อหาสำคัญคือ ภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาตัวผู้บริหารเอง และการจูงใจ (Motivation) ซึ่งเกี่ยวกับการชักจูงหรือการกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้เต็มที่ตามความรู้ ความสามารถ

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ (2563, หน้า 35-41) กล่าวว่า การนำเป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือหัวหน้างานในทุกระดับ ที่จะต้องดำเนินการกระตุ้น จูงใจ สั่งการและเลือกวิธีการสื่อสาร สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานเพื่อให้บุคลากรทำงานได้อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การนำ (L: Leading) ผู้นำมีบทบาทในการจูงใจ ชักนำ และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องเข้าใจเรื่องภาวะผู้นำ การจูงใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างความร่วมมือภายในองค์กร เน้นมนุษยสัมพันธ์และการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้บุคลากรสามารถทำงานได้อย่างเต็มความสามารถและเกิดผลลัพธ์ที่ดีต่อองค์กร

การควบคุม (C: Controlling)

การควบคุมมีบทบาทในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจว่าทรัพยากรต่าง ๆ ถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับมาตรฐานขององค์กร มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการควบคุม (C: Controlling) ดังนี้

อัลเลน (Allen, 1958, p.46) กล่าวว่า การควบคุม คือการดูแลบุคลากรตลอดจนการทำงานต่างๆ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ตลอดจนการติดตามประเมินผลว่าการปฏิบัติงานนั้นเป็นไปตามที่วางไว้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีความสำเร็จมากน้อยเพียงไร การควบคุมนั้นยังหมายถึงการจัดการกับปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลกระทบกับการทำงานน้อยที่สุดอีกด้วย

บาร์โธล และมาร์ติน (Bartol & Martin, 1997, p.7) กล่าวว่า การควบคุม (Control) หมายถึง กระบวนการในการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การว่าสมาชิกองค์การที่เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ โดยดูได้จากการปฏิบัติงานจริงเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้างานของการทำงานต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามมาตรฐานและแผนในการทำงาน

คุนทซ์ และโอ คอนเนลล์ (Koontz & O'Donnell, 2001, p. 9) กล่าวว่า การควบคุม (Controlling) เป็นการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลในการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด

ปีเตอร์ เอฟ ดร็กเกอร์ (Peter F. Drucker, 2005, p. 1) กล่าวว่า การควบคุม (Controlling) เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลดำเนินงานเปรียบเทียบกับผลงานปัจจุบันกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ทำการตัดสินใจไปตามเกณฑ์หรือไม่

ริชาร์ด แอล ดาร์ฟ (Richard L. Daft, 2006, p. 2) กล่าวว่า การควบคุมองค์กร (Controlling) เป็นการควบคุมองค์กรให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในองค์กรเป็นไปตามเป้าหมาย ความคาดหวังหรือมาตรฐานที่กำหนด

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ (2563, หน้า 35-41) กล่าวว่า การควบคุม หมายถึง การติดตามและตรวจสอบผล การปฏิบัติงานเพื่อประเมินผลการดำเนินงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ หรือเรียกว่าการแสดงผลข้อมูล ข้อนกลับและอาจมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การควบคุม (C: Controlling) เป็นการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย ใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องขององค์กร ทำให้มั่นใจว่าสมาชิกในองค์กรปฏิบัติตามมาตรฐานและเป้าหมายที่กำหนด

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของนักวิชาการ นักการศึกษา และงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล ชูติมา ทาสุนิทร์ (2564, หน้า 11) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือการที่สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่มีระบบ หรือมีกระบวนการในการติดตาม กำกับตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของ คุณภาพการศึกษาตามที่สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดหรือ หน่วยงานจากองค์กรภายนอกกำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจหรือเป็นหลักประกันให้กับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ว่าสามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ และมีคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษา และเป็นหลักประกันได้ว่า ผู้ที่สำเร็จศึกษาจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

มัธยนิศา ดอนดง (2564, หน้า 13) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมและเป็นกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ที่เป็นระบบภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนการปฏิบัติงาน มีการกำหนดมาตรฐานกระบวนการและดำเนินการตามแผนและ มาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยบุคลากรทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดเป้าหมาย ซึ่งมีการควบคุมตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการ

จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล (2565, หน้า 32) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพ การศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา และการประเมินผลการศึกษา อันจะส่งผลให้สถานศึกษาเกิดความมั่นใจใน คุณภาพ และมาตรฐานของดัชนีชี้วัดระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัด การศึกษา

ชาร์ฟาส์ ปทาน (2566, หน้า 11) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือการที่สถานศึกษาดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่มีระบบหรือมีการติดตาม กำกับตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของคุณภาพการศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานขององค์กรภายนอกกำหนดขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจหรือเป็นหลักประกันให้กับผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสถานประกอบการว่าสามารถได้ผลผลิตทางการศึกษาเป็นหลักประกันได้ว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

นุชนาถ สิงห์ฮอย (2566, หน้า 17) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่สถานศึกษาดำเนินการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ชัดเจน ซึ่งจะทำให้สถานศึกษาได้รับความเชื่อมั่น และการยอมรับจากบุคคลทั่วไป

ณัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567, หน้า 24) ได้ให้ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ว่า เป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และ ผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานศึกษา ประชาชน และสังคม

จากความหมายที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภายในสถานศึกษาเองและจากองค์กรภายนอก โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2561, หน้า 17) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมโดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ หรือคุณลักษณะพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบ เพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาซึ่งรวมถึงการใช้ผลประเมินเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพ

ชุตินา ทาสุนินทร์ (2564, หน้า 12) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญคือช่วยสร้างความ น่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการการศึกษา และสามารถตัดสินใจสำหรับการเลือกใช้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิด

ความเสมอภาคที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพประชากรให้มีคุณภาพสูงสุด

ชาร์ฟาส์ ปทาน (2566, หน้า 12-13) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษามีความสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการ ที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อ หรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน ที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง

นุชนาถ สิงห์ฮอย (2566, หน้า 18) กล่าวว่า การประกันคุณภาพเป็นกระบวนการให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในสถานศึกษา โดยมีการวางแผน เป้าหมายโดยชัดเจน เพื่อส่งเสริมมาตรฐานงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน โดยที่สถานศึกษาเปิดโอกาสให้กับชุมชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนรวมในการบริหารงานอย่างโปร่งใส

ปรีชา ทรัพย์ย้อย (2566, หน้า 22) กล่าวว่า หน่วยงานต้นสังกัดและโรงเรียนต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นกระบวนการบริหารการศึกษาที่ ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ต้องจัดทำเป็นรายงานประจำปีทุกปี เพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและ เผยแพร่ต่อสาธารณชน อีกทั้งพร้อมที่จะรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

จากความสำคัญที่นักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยกระบวนการนี้ช่วยควบคุมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความคาดหวังของสังคม นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือหน่วยงานภายนอกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดมาตรฐานที่มั่นคงและน่าเชื่อถือ

การประกันคุณภาพภายใน

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance: IQA) สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการ ส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า 10) กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิดหลักการที่ว่าสถานศึกษาสามารถออกแบบระบบการประกันคุณภาพภายในที่เหมาะสม เป็นไปได้และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ด้วยตนเอง ผลที่ได้จากการประกันคุณภาพภายใน จะต้องสามารถนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, หน้า 17) รายละเอียดการ

จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน

การศึกษา

3. การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
4. ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
5. ติดตามผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
6. จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง

การประกันคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก (External Quality Assessment : EOA) การประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) มีบทบาทสำคัญ ดังนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563, หน้า 7)

1. ประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ SAR เยี่ยมชมสถานศึกษา (Site Visit) ติดตามและตรวจสอบ เพื่อสะท้อนถึงผลการจัดการศึกษาแต่ละระดับ ทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเชื่อถือได้ และประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ โดยใช้มาตรฐานของสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่น ให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นจะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

2. รายงานผลการประเมินภายนอก ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกสรุปผลการประเมินตรวจสอบคุณภาพและจัดทำรายงาน นำส่งผลการประเมินพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องให้หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องเพื่อให้หน่วยงาน ได้ติดตามและพัฒนาใน 3 ประเด็น ได้แก่ การแก้ไขประเด็นต่าง ๆ ที่ไม่เป็นไปตามนโยบาย และมาตรฐานของสถานศึกษา (Internal Correction) การปรับปรุงประเด็นต่าง ๆ ให้ดีขึ้น (Improvement) และการพัฒนานวัตกรรมจากประเด็นต่าง ๆ (Innovation)

การประเมินคุณภาพภายนอก มีแนวคิดสำคัญคือ ใช้กลไกการประเมิน คุณภาพภายนอก เพื่อกระตุ้นและจูงใจให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามบริบทของสถานศึกษา ลดการประเมิน ที่ยุ่งยากกับสถานศึกษา ลดการจัดทำเอกสารเพิ่มระบบเทคโนโลยีในการประเมิน และพัฒนาคุณภาพของผู้ประเมินคุณภาพภายนอกเน้นการประเมินเพื่อยืนยันคุณภาพของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาว่า ดำเนินการเหมาะสม เป็นไปได้/เป็นระบบ เชื่อถือได้และเกิดประสิทธิผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเป้าหมาย มีพัฒนาการต่อเนื่อง มีนวัตกรรมหรือเป็นแบบอย่างที่ดีหรือไม่ส่งเสริมให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติ ตามจุดหมายของหลักสูตรและมีความพร้อมในการแข่งขันในระดับสากล ให้ความสำคัญกับการประเมินที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและ

เปิดโอกาสให้สถานศึกษาสร้างความโดดเด่นหรือเป็นต้นแบบในการพัฒนาในระดับท้องถิ่น/ภูมิภาค ระดับชาติและระดับนานาชาติ ดังนั้นการประเมิน คุณภาพภายนอกจึงสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

การประเมินแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการประเมินเพื่อยืนยัน คุณภาพโดย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยใช้วิธีการประเมินโดย อาศัยร่องรอยหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidences Based Assessment) ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง ระบบแบบองค์รวม (Holistic Assessment) โดยไม่แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการประเมินในการ ประเมินผลงานหรือกระบวนการ แต่เป็นการประเมินในภาพรวมของผลงานหรือภาพรวมของ กระบวนการดำเนินงานตรวจทานผลการประเมิน โดยคณะกรรมการในระดับเดียวกัน และสะท้อนผล การดำเนินงานโดยการประเมินและตัดสินผลการประเมินคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยความเชี่ยวชาญ (Expert Judgment) และระยะที่ 2 เป็นการติดตามเพื่อพัฒนาโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยที่ กำกับดูแลสถานศึกษา ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) ดังนั้น การประเมินคุณภาพภายนอกจึงสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกันกับ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้น พื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 (สำนักทดสอบทาง การศึกษา, 2561, หน้า 42) มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียด ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการ ศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการ ช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ หรือการส่งต่อเข้าสู่ การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ

บุคคล

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน

ผลการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการเชื่อมต่อ (Transitional Service) หรือการส่งต่อ (Referral) เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตาม ศักยภาพของแต่ละบุคคล และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย

1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน

1) มีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว

2) มีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ หรือการส่งต่อ เข้าสู่ การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ผู้เรียนมีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อ หรือการส่งต่อ เข้าสู่ การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ช่วงเชื่อมต่อ หมายถึง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน จากโปรแกรมหนึ่งไปสู่อีก โปรแกรมหนึ่ง การเปลี่ยนจากระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่ง เช่น การเปลี่ยนแปลงสถานที่ สภาพแวดล้อม ระยะเวลาจากที่หนึ่งไปที่หนึ่ง โดยมีเป้าหมายข้างหน้าที่ดีกว่าปัจจุบันทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษา

การส่งต่อ หมายถึง การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถ ส่งต่อไปรับบริการอื่นที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ บริการทางสังคม บริการทางการศึกษา ให้แก่ผู้เรียนเมื่อมีผลการพัฒนา ศักยภาพผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถส่งต่อเข้าสู่ระบบการศึกษาในชั้นเรียนที่สูงขึ้นหรือย้าย สถานศึกษา หรือรับบริการด้านอื่น ๆ ต่อไป

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด

ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกตามที่ สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรม อันดีงาม

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทยตามศักยภาพ ของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย มีส่วนร่วมใน การอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้ง ภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การให้ระดับคุณภาพมาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	1.1 ผลการพัฒนาผู้เรียน - ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวต่ำกว่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด
ปานกลาง	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นไปตามเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด
ดี	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อ เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามเป็นไปตามเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดีเลิศ	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวสูงกว่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อ เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
	1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงามสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ยอดเยี่ยม	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพัฒนาการตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะ ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล หรือแผนการให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัวสูงกว่าเป้าหมาย ที่สถานศึกษากำหนดอย่างต่อเนื่อง - ผู้เรียนมีความพร้อมสามารถเข้าสู่บริการช่วงเชื่อมต่อหรือการส่งต่อ เข้าสู่การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือการอาชีพหรือการดำเนินชีวิตในสังคมได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคลสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน - ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และ วิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีงาม สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดอย่างต่อเนื่อง - ผู้เรียนแสดงออกถึงความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละ บุคคล สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ที่มา: (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561, หน้า 45)

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร

สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการและการ

จัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

กระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มีการกำหนด

เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงาน พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำ

แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและ สังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัดรวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สร้างการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตาม ศักยภาพและประเภทของความพิการ และให้ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ เชื่อมโยงชีวิตจริง

2.4 พัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาคูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และนำกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางาน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ปลอดภัย และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สถานศึกษาจัดหรือปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้จากแหล่งเรียนรู้ตาม ศักยภาพ และประเภทของความพิการ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการและการจัดการเรียนรู้ สถานศึกษาจัดหา พัฒนา และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การให้ระดับคุณภาพมาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	- เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผล ต่อคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ปานกลาง	- เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนเป็นไปได้ในการ ปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ คุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ดี	- เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งผลต่อคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	- มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนด ชัดเจน สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการ ศึกษาแห่งชาติเป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพส่งผล ต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	- ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา - จัดหรือปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ปลอดภัย และเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้จากแหล่งเรียนรู้ ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ - จัดทำ พัฒนา และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ
ยอดเยี่ยม	- มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และของต้นสังกัดเป็นไปได้ในการปฏิบัติ รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้ - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้านตามสถานศึกษา ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ และให้ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้ - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และนำกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	- จัดหรือปรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากแหล่งเรียนรู้ ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ และเป็นแบบอย่างได้ - จัดหา พัฒนา และบริการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

ที่มา: (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561, หน้า 51)

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล มีการบริหารจัดการเรียนรู้เชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง

เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน จากสื่อที่หลากหลาย

3.3 มีการบริหารจัดการผู้เรียนเชิงบวก

มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ รวมทั้งให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การให้ระดับคุณภาพมาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
กำลังพัฒนา	- จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
ปานกลาง	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
ดี	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและ ผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับชีวิตจริงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	- มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และ ผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ยอดเยี่ยม	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ - มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนจากสื่อที่หลากหลาย - มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครอง เพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ที่มา: (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561, หน้า 56)

บริบทศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบริบทของสถานศึกษาและข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการสถานศึกษาของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 มีรายละเอียดดังนี้ (คู่มือปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษาพิเศษ 2561, หน้า 4-10)

ความเป็นมาของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการประกาศจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา จำนวน 5 แห่ง เมื่อพ.ศ. 2539 และในปี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษระดับเขตการศึกษาเพิ่ม จำนวน 8 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคณาจารย์ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการและความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง ทำการวิจัย และอบรมบุคลากร รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คณาจารย์และสถานศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด อีกจำนวน 63 แห่ง และปี พ.ศ. 2555 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดบึงกาฬเพิ่มเติม โดยให้ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทุกแห่ง ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคณาจารย์ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คณาจารย์และสถานศึกษา ทำให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษครบทั้ง 77 จังหวัดขึ้น

บทบาทของศูนย์การศึกษาพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคณาจารย์ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการและความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง ทำการวิจัย และอบรมบุคลากร รวมถึง การจัดครูเดินสอนแก่คณาจารย์และสถานศึกษา และประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการปฏิบัติหน้าที่อื่นของศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2553 จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ให้สอดคล้องกับกฎหมายและภาระงานที่สามารถดำเนินการได้ดังนี้

บทบาทที่ 1 จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) และเตรียมความพร้อมของคณาจารย์ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน อนุบาล โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ดำเนินการโดยจัดและส่งเสริม สนับสนุน การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับ
 คนพิการโดยจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan
 : IFSP) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) แผนการสอน
 เฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) และให้บริการตามแผนจัดฝึกอบรมเชิง
 ปฏิบัติการผู้เกี่ยวข้องเรื่องการจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP) แผนการจัดการ
 ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) ให้คำปรึกษา แนะนำ และ บริการพัฒนา
 ศักยภาพด้านต่าง ๆ แต่ละประเภท ด้วยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน/ข้อมูลทั่วไป (จากการสัมภาษณ์
 การสังเกต และสืบคนจากแฟ้มประวัติของคนพิการ) การคัดกรองคนพิการทางการศึกษาตามแบบคัด
 กรองของ กระทรวงศึกษาธิการ การประเมินศักยภาพพื้นฐานของคนพิการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ ที่เหมาะสม
 และสอดคล้อง กับความต้องการจำเป็นทางการศึกษา การประเมินความก้าวหน้า การสรุปพัฒนาการ
 ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและการส่งต่อคนพิการ
 ไปรับบริการที่เหมาะสม เช่น บริการทางการแพทย์ โรงเรียนเรียนรวม โรงเรียนเฉพาะความพิการ
 และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เป็นต้น

บทบาทที่ 2 พัฒนา และฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ดำเนินการโดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและพัฒนาให้ความรู้ด้านการจัด
 การศึกษาสำหรับคนพิการแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ดูแลคนพิการ ผู้ที่สนใจหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
 จัดทำหลักสูตรและคู่มือการฝึกอบรม ด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ส่งเสริมให้มีการผลิตสื่อ
 คู่มือและเอกสารทางวิชาการ จัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างวิทยากรแกนนำ และครูต้นแบบ
 ด้านการศึกษาพิเศษ ส่งเสริมสนับสนุนสถาบันที่ผลิตบุคลากรซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับ
 คนพิการ และประกาศเกียรติคุณแก่บุคลากรที่มีผลงานดีเด่น ด้านการศึกษาพิเศษ

บทบาทที่ 3 จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล
 (Individualized Education Program : IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก
 สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ

ดำเนินการโดย ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาทั่วไปจัดทำ จัดหา ประสานงาน
 ตลอดจนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก
 สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนบุคลากรในการ
 จัดการเรียนการสอนแก่คนพิการ ครอบครัว สถานศึกษา และทุกภาคส่วนในจังหวัด จัดให้มีการ
 ส่งเสริมการผลิต จัดทำสื่อ อุปกรณ์ที่สอดคล้อง เหมาะสมกับความพิการ การให้บริการคำปรึกษา
 การพัฒนาองค์ความรู้ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สื่อการเรียน การสอนสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

บทบาทที่ 4 จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional Services)

ดำเนินการโดย ประสานเครือข่ายในการบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ
 (Transitional Services) ในลักษณะสหวิทยาการ เช่น ส่งไปรับบริการวินิจฉัยหรือฟื้นฟูทางการแพทย์
 ส่งต่อไปฝึกอาชีพ เป็นต้น สถานศึกษามีกระบวนการจัดการการให้บริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ

โดยการสำรวจ จัดทำและจัดเก็บ ข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานให้คนพิการได้รับบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากผู้ปฏิบัติงานและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคนพิการทั้งด้านการศึกษา การแพทย์ การสังคม สงเคราะห์ การได้รับสิทธิทางกฎหมาย และการฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมทั้งจัดเตรียมคนพิการให้มีความพร้อม โดยคำนึงถึงความต้องการของคนพิการด้านสภาพแวดล้อม ช่วงระยะเวลาในสภาพแวดล้อมหนึ่งไปสู่สภาพแวดล้อมหนึ่ง เช่น จากสถานศึกษาหนึ่งไปอีกสถานศึกษาหนึ่ง จากบ้านไปสู่สถานศึกษา/โรงพยาบาล/สถานประกอบการอื่น ๆ ตามความต้องการจำเป็นของคนพิการ โดยจะต้องให้คนพิการ/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับคณะสหวิชาชีพ เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านของคนพิการมีข้อจำกัดน้อยที่สุด ได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพมากที่สุด

บทบาทที่ 5 ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา

ดำเนินการโดย ให้บริการโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของครอบครัว และชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพ และการให้ความช่วยเหลือคนพิการ การจัดกระบวนการทางการศึกษาให้สามารถเสริมสร้างศักยภาพ เพื่อสนองความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการต้องดำเนินการโดยการให้ครอบครัว และชุมชนเป็นแกนหลักในการดูแลคนพิการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้คนพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) แผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (IFSP)

บทบาทที่ 6 เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ

ดำเนินการโดย รวบรวมกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ หลักเกณฑ์ นโยบาย และจัดทำฐานข้อมูล สารสนเทศ สถิติ ทะเบียนคนพิการ การได้รับบริการทางการศึกษาและอาชีพ ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาของคนพิการ รวบรวมแหล่งเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานที่ให้บริการสำหรับคนพิการในพื้นที่ ประสานและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างเจตคติ และความตระหนักร่วมในการพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

บทบาทที่ 7 จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรวม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

ดำเนินการโดย สนับสนุนให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ดำเนินการตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งสนับสนุน ให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สนับสนุน ให้สถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล รวมทั้งส่งเสริม และร่วมแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรวม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประสานงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการจังหวัด เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกับทุกภาคส่วน

บทบาทที่ 8 ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ดำเนินการโดย ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการที่มีความบกพร่องทางสุขภาพ ซึ่งเจ็บป่วยเรื้อรังอยู่ในโรงพยาบาลหรือที่บ้านเป็นระยะเวลานานจนไม่สามารถไปเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามปกติ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งของรัฐและเอกชน จัดทำระบบส่งต่อ และส่งเสริมสนับสนุนช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพให้แก่คนพิการ และผู้ดูแลคนพิการตามความเหมาะสมและจำเป็น ประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรคนพิการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถพัฒนา สนับสนุน และจัดการศึกษาสำหรับคนพิการที่มีการเรียนร่วมทั้งของรัฐและเอกชน

เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ มีจำนวน 12 เครือข่าย และในส่วนของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 นั้นประกอบด้วยศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 9 จังหวัด ดังนี้

1. ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2553

ผู้อำนวยการ นางชุดิพร เหล็กคำ

ที่อยู่ปัจจุบัน 264 หมู่ 8 ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

เนื้อที่ 25 ไร่

หมายเลขโทรศัพท์: 055-906074, 055-906075

หมายเลขโทรสาร: 055-906075

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก

Website: <http://www.rsec7.ac.th> E- mail: sec7pit@gmail.com

เขตพื้นที่บริการ : 9 อำเภอในจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอวังทอง อำเภอบึงนาราง อำเภอทับคล้อ อำเภอเนินมะปราง อำเภอพรหมพิราม และอำเภอชาติตระการ

2. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นายไพฑูรย์ เรืองสุวรรณ

ที่อยู่ปัจจุบัน 203 หมู่ 7 ถนนเจริญวิทยุทหัตถ์ ตำบลปามะม่วง อำเภอเมือง จังหวัดตาก 63000 เนื้อที่ 3 ไร่ 2 งาน 59 ตารางวา

หมายเลขโทรศัพท์: 055-512824 หมายเลขโทรสาร: 055-512824

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก

E- mail: tak.sp.net@gmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 9 อำเภอในจังหวัดตาก ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอบ้านตาก
อำเภอวังเจ้า อำเภอสามเฒ่า อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด อำเภอพบพระ อำเภอท่าสองยาง
และอำเภออุ้มผาง

3. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นางสาวปภากรติยา ทะนิตะ

ที่อยู่ปัจจุบัน 405 หมู่ 11 ถนนกำแพงเพชร-สุโขทัย ตำบลหนองปลิง

อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000 เนื้อที่ 9 ไร่ 1 งาน 50 ตารางวา

หมายเลขโทรศัพท์: 055-841599 หมายเลขโทรสาร: 055-841699

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร FC

Website: <http://special-kpp.ac.th/th>

E- mail: saraban.specialkpp@gmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 11 อำเภอในจังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ อำเภอเมือง
อำเภอลานกระบือ อำเภอไทรงาม อำเภอคลองลาน อำเภอขาณุวรลักษบุรี อำเภอคลองคลึง
อำเภอรานกระต่าย อำเภอลานกระบือ อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอปางศิลา อำเภอบึงสามัคคี
และอำเภอโกสัมพีนคร

4. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นางสาวพนารัตน์ วสุวัฒน์ศรี

ที่อยู่ปัจจุบัน 197 หมู่ 7 ตำบลปากแคว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 62000

เนื้อที่ 5 ไร่

หมายเลขโทรศัพท์: 055-645297 หมายเลขโทรสาร: 055-645297

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย

Website: <https://special64000.makewebeasy.co>

E- mail: sp_edustk@hotmail.com

เขตพื้นที่บริการ : 9 อำเภอในจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอศรีมาศ
อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีสัชชาลัย อำเภอศรีสำโรง อำเภอสวรรคโลก
อำเภอศรีนคร และอำเภอทุ่งเสลี่ยม

5. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นางสาวอารยา ทานิสุทธิ

ที่อยู่ปัจจุบัน 51 หมู่ 9 ถนนเพชรบูรณ์-นายนม ตำบลบ้านโตก อำเภอเมือง

จังหวัด เพชรบูรณ์ 67000 เนื้อที่ 20 ไร่ 2 งาน 88 ตารางวา

หมายเลขโทรศัพท์: 056-713447 หมายเลขโทรสาร: 056-713447

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ศกศ.พช.

Website: <http://www.phetchabunspecial.com/contact>

E- mail: phetchabunse@hotmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 9 อำเภอในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ อำเภอน้ำหนาว อำเภอหล่มเก่า

อำเภอหล่มสัก อำเภอเขาค้อ อำเภอชนแดน อำเภอวังโป่ง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่
อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอศรีเทพ

6. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ ดร.กาญจนา ฮวดศรี

ที่อยู่ปัจจุบัน 62 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
60000 เนื้อที่ 4 ไร่ 36 ตารางวา

หมายเลขโทรศัพท์: 056-255500 หมายเลขโทรสาร: 056-255507

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์

E- mail: nakhonsawanspecial@gmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 15 อำเภอในจังหวัดนครสวรรค์ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอหนองบัว

อำเภอไพศาลี อำเภอดงพิกุล อำเภอตากฟ้า อำเภอตาคลี อำเภอท่าตะโก อำเภอชุมแสง อำเภอพยุหะคีรี
อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอลาดยาว อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอโกรกพระ อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน
และอำเภอชุมตาบ

7. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพิจิตร

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นายวิทยา นุ่นโหม

ที่อยู่ปัจจุบัน 27/144 ถนนคลองคะเชนทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดพิจิตร 66000 เนื้อที่ 5 ไร่ 2 งาน 42 ตารางวา

หมายเลขโทรศัพท์: 056-990413 หมายเลขโทรสาร: 056-990412

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพิจิตร

Website: <http://www.spcph.go.th>

E- mail: spcph17@gmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 12 อำเภอในจังหวัดพิจิตร ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอตะพานหิน

อำเภอบางมูลนาก อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพทะเล อำเภอสามง่าม อำเภอวังทรายพูน
อำเภอทับคล้อ อำเภอสามโก้ อำเภอคลองเจ็ด อำเภอเมืองบึงนาราง และอำเภอวังทรายพูน

8. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นางจันทนา พลทรัพย์

ที่อยู่ปัจจุบัน 399 หมู่ 3 ตำบลน้ำซึม อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี 61000

เนื้อที่ 12 ไร่

หมายเลขโทรศัพท์: 056-970109 หมายเลขโทรสาร: 056-970108

Facebook: ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี

E- mail: spcuthai@hotmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 8 อำเภอในจังหวัดอุทัยธานีได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอทัพทัน

อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอหนองฉาง อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต

และอำเภอบ้านไร่

9. ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์

ประกาศจัดตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2543

ผู้อำนวยการ นางจินดา อุ่นทอง

ที่อยู่ปัจจุบัน 130/5 หมู่ 1 ตำบลทุ่งยั้ง อำเภอลับแล จังหวัดอุดรดิตถ์ 53210

เนื้อที่ 13 ไร่

หมายเลขโทรศัพท์: 055-427589 หมายเลขโทรสาร: 055-427589

Facebook : ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์

Website: <http://www.spe-utt.com/home/index.html>

E- mail: speutt2@gmail.com

เขตพื้นที่บริการ: 9 อำเภอในจังหวัดอุดรดิตถ์ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอดอน

อำเภอลับแล อำเภอท่าปลา อำเภอทองแสนขัน อำเภอพิชัย อำเภอน้ำปาด อำเภอปากท่า

และอำเภอบ้านโคก

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 นั้น ประกอบด้วยศูนย์การศึกษาพิเศษในกลุ่มภาคเหนือตอนล่าง

จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก ศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดพิจิตร ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด

นครสวรรค์ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุดรดิตถ์

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย และศูนย์การศึกษาพิเศษ

ประจำจังหวัดกำแพงเพชร โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

และเตรียมความพร้อมของคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก

ให้บริการและความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง ทำการวิจัย และอบรมบุคลากร รวมถึงการจัด

ครูเดินสอนแก่คนพิการและสถานศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศพบว่าม้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ธนพล ทองยัง (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพของคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับมาก มาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียน บ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านเหตุปัจจัย ภายในสนับสนุนที่มีอิทธิพล ได้แก่ โรงเรียนมีการสนับสนุนส่งเสริมครูและบุคลากรให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ด้านเหตุปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพล ได้แก่ ครูที่ได้รับการบรรจุใหม่ขาดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ และผู้บริหารกระจายงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ทั่วถึง ด้านเหตุปัจจัยภายนอกสนับสนุนที่มีอิทธิพล ได้แก่ นโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ โครงการพัฒนาตอยตุงๆ เหตุปัจจัยจัดตั้งภายนอกที่มีอิทธิพล ได้แก่ ผู้เรียนเป็นชนชาติพันธุ์ ทำให้สื่อสารภาษาไทยไม่ค่อยชัดเจน กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่หลายครั้ง ส่งผล ต่อกระบวนการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) แนวทางการบริหารและการจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านการวางแผน (Planning) โรงเรียนควรวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายไปจนถึงการดำเนินงาน ในการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษาเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ด้านการจัดการองค์การ (Organizing) โรงเรียนควรวางแผนโครงสร้างฝ่ายงาน โดยเน้นการบริหารและการจัดการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษา ด้านภาวะการเป็นผู้นำ (Leading) ผู้บริหารควรบริหารและจัดการโดยการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน ระหว่างครู บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง เพื่อให้การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านการควบคุม (Controlling) โรงเรียนควรจัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหาร ครู และบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และมีรูปแบบการนิเทศที่หลากหลาย เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล

ลลนา วิชัยทัตตะ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า 1) สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) กระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมีระบบการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .88, p < .01$)

นิรมล รอดโพ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่งเป็นมาตรฐานของผู้บริหาร เป็นมาตรฐานที่เป็นเหตุที่จะนำไปสู่ผลการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร และด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักการของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย มุ่งพัฒนางานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เกิดจากความร่วมมือของ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

นิฤมล วงศ์อินพ้อ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านสภาพแวดล้อมภายในอาคารเรียน 2. ผลการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเด็กปฐมวัยควรจัดสัดส่วนพื้นที่ของห้องเรียนให้เพียงพอต่อจำนวนเด็กตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติโดยคำนึงถึงขนาดของห้องเรียนและพื้นที่ใช้สอย เลือกใช้ผ้าม่านกันห้องเรียนแบบเบาที่สามารถเลื่อนได้เพื่อสะดวกในการสังเกตเด็กขณะอยู่ในห้องเรียน จัดห้องเรียนให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก เหมาะสมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีความแข็งแรง ทนทานต่อการใช้งาน และมีความปลอดภัยต่อเด็ก

พระมหาวีรพรหม ทิปวโส (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการตามมาตรฐานคุณภาพ โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียน ฯ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2) การบริหารและการจัดการตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ฯ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปียวจา (การพูดแต่เรื่องที่ดี) มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3) แนวทางการบริหารจัดการตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ฯ พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในด้านการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และควรใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เป็นพลัง ขับเคลื่อนให้กระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหาร เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ

มัทธนิศาตร์ ดอนดง (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า 1) การบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบ บริหารสารสนเทศ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน และอยู่ในโรงเรียนที่มี ขนาดต่างกันมีการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัชนก เสียงบุญ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหาร มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 28 ตัวชี้วัด 45 แนวทางดังนี้ (1) ด้าน การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง (2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 9 แนวทาง (3) ด้าน การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 5 แนวทาง (4) ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง (5) ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 5 แนวทาง (6) ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 5 แนวทาง (7) ด้านการ จัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา 5 แนวทาง และ (8) ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง 6 แนวทาง โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ ในระดับมาก

เสรี รักดี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่าระดับกระบวนการ บริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ด้านการควบคุมงาน ($\bar{X} = 4.21$) และด้านการจัดองค์การ ($\bar{X} = 4.20$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจูงใจ ($\bar{X} = 4.10$) และผลการเปรียบเทียบกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศพบว่า เพศหญิงมีทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา สูงกว่าเพศชาย แต่โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่ต่างกัน

ศรสวรรค์ ศรีเรือง และศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิลัน (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดถึงต่ำสุด ดังนี้ 1) การสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาครูและบุคลากร 4) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน และ 5) การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ตามลำดับ 2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นให้ความสำคัญในความแตกต่างและความ ต้องการของผู้เรียน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับลดโครงการหรือกิจกรรมลงหรือบูรณาการเข้าด้วยกัน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วม 4) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ในชุมชนและท้องถิ่นเพื่อจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา

ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารและการจัดการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นของการบริหารและการจัดการโรงเรียน สูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการ และการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนการสอน และด้านการกำหนดพันธกิจ ตามลำดับ 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอ ปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่าด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนการสอนแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ชนิดา ปากหวาน (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ส่วนดัชนีความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ การวางแผนเชิงกลยุทธ์การนำองค์กร การมุ่งเน้นผู้เรียน กระบวนการดำเนินการ การมุ่งเน้น บุคลากร การวัดผลการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และสุดท้ายผลลัพธ์การดำเนินการ และ 2. แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามุกดาหารมีแนวทาง 7 ด้าน ประกอบด้วย 43 แนวทางการปฏิบัติได้แก่ 1) ด้านการนำ องค์กร มี 6 ข้อ 2) ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มี 6 ข้อ 3) ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียน มี 7 ข้อ 4) ด้าน การมุ่งเน้นบุคลากร มี 6 ข้อ 5) ด้านกระบวนการดำเนินการ มี 6 ข้อ 6) ด้านการวัดผล การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มี 6 ข้อ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ มี 6 ข้อ ซึ่งการพัฒนาแนวทางการบริหาร ถูกขับเคลื่อนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิง ส่วนผลการประเมินแนวทาง พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด

อิสยาภรณ์ ทับสกุล (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อกระบวนการบริหารและการจัดการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผลการศึกษาพบว่า 1. วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมอบ อำนาจตัดสินใจ รองลงมาคือ การจัดการบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คุณลักษณะเด่นของ องค์กร และผู้นำองค์กร 2. กระบวนการบริหารและการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ รวมถึงพันธกิจที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ การดำเนินงานในด้านการพัฒนา วิชาการที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ 3. วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับกระบวนการบริหาร และการจัดการของโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พัฒนพงษ์ แสงพันธ์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 หากพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ทักษะ การบริหารจัดการองค์กร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ทักษะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45

ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 และทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ตามลำดับ และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตามเพศ โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีทักษะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการบริหารงาน ในภาพรวมเฉลี่ยมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ผลการ เปรียบเทียบจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียน ขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา สร้างความตระหนักให้เห็นถึงคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครู เข้ารับการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพตามที่สนใจ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเริ่มต้นจากภายในห้องเรียนสู่ภายนอกห้องเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ บุคลากรมีความรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ

นุชบา จูมาศ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1. สภาพการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 โดยภาพรวมทุกด้านมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติสูงที่สุด ได้แก่ ด้านพัฒนาครูและบุคลากร และด้านที่มีสภาพการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ 2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และจำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 พบว่าสถานศึกษาควรกำหนด แนวทางการดำเนินการตามวิสัยทัศน์ในแผนการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการ วางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ควรพัฒนาสื่อ การเรียนรู้ทางนวัตกรรมรวมถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้

ได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้และควรมีการจัดประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา

สุภาพร โรจนเดชากุล และคณะ (2567) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านการบริหารและการจัดการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน และด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมายตามลำดับ 2) แนวทางการ พัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 มี 6 ด้าน 18 แนวทาง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ดังนี้

อาเหม็ด ฮุสเซน ซูไลมาน (Ahmed Hussein Suleiman, 2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การประกันคุณภาพในสถาบันอุดมศึกษา โดยศึกษาปัญหาและความท้าทายที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศกำลังพัฒนาเผชิญอยู่ เช่น โครงสร้างพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ หลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการ และวิธีการประเมินผลที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการมียุทธศาสตร์ประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ บทบาทสำคัญของการประกันคุณภาพในการสร้างการศึกษาให้มีมาตรฐานสูง ส่งเสริมผลการเรียนรู้ที่ดีของผู้เรียน และสนับสนุนการพัฒนาสังคมโดยรวม ผลการศึกษาพบว่าความสำคัญของการดำเนินกระบวนการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพในสถาบันการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและการเปลี่ยนแปลงเชิงสังคม การศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการมีกระบวนการคัดเลือกบุคลากรที่โปร่งใส การออกแบบและการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐาน การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม การสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม รวมถึงการประเมินและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาและผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม

ซาบาร์ บุดี ราฮาร์โจ และคณะ (Sabar Budi Raharjo et al., 2019) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของระบบประกันคุณภาพภายในต่อการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยพบว่า มีเพียง 4 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานกระบวนการ มาตรฐานคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มาตรฐานการเงิน และมาตรฐานการประเมินผล ที่บรรลุระดับมาตรฐาน NSE 4 ส่วนค่าที่ต่ำที่สุดคือมาตรฐานด้านผู้ประกอบวิชาชีพครู ซึ่งสะท้อนว่าคุณสมบัติของครูยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ การวิจัยยังพบว่าระบบประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance System: IQAS) ช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ในขณะที่ผลการสนทนากลุ่มชี้ว่าแทบทุกมาตรฐานมีผลกระทบต่อมาตรฐานคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ดิเอซ และคณะ (Diez et al., 2020) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของระบบบริหารคุณภาพต่อการดำเนินงานของศูนย์การศึกษา : นโยบายการศึกษาและกระบวนการบริหารจัดการ ใน การศึกษานี้ได้ทำการวิเคราะห์เพื่อประเมินศูนย์การศึกษา 14 แห่ง ซึ่งมีการนำระบบคุณภาพมาใช้ใน ระบบใดระบบหนึ่งจากสองระบบ ได้แก่ EFQM (European Foundation Quality Management) และ el Proyecto de Calidad Integrado (PCI) ซึ่งเป็นโครงการคุณภาพแบบบูรณาการ ซึ่งส่งเสริม โดยมูลนิธิฮอว์ธอร์น (Alvarez & Santos, 2003; Villa & Marauri, 2004) EFQM ถูกใช้ครั้งแรกโดย ธุรกิจต่าง ๆ ก่อนจะถูกโอนไปยังนักวิชาการเมื่อเร็ว ๆ นี้ ประกอบด้วยปัจจัย 9 ประการที่ได้รับการ แปลในบริบททางการศึกษา: ความเป็นผู้นำ นโยบายและกลยุทธ์ บุคลากร พันธมิตรและทรัพยากร กระบวนการ ผลกระทบต่อผู้คน ผลกระทบต่อลูกค้า ผลกระทบต่อสังคม และผลกระทบที่สำคัญของ องค์กร ปัจจัย 5 ประการแรก ตรวจสอบวิธีการดำเนินการและปรับปรุง กิจกรรม และ 4 ประการ สุดท้ายมุ่งเน้นไปที่ผลกระทบ กล่าวคือ ผลกระทบของกิจกรรมขององค์กรการปรับปรุงทำได้โดยการ เรียนรู้และนวัตกรรม PCI) มีต้นกำเนิดทางการศึกษาในรูปแบบการปรับปรุงโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีการวิเคราะห์ปัจจัยเจ็ดประการ คือ แนวทางสถาบัน โครงสร้างองค์กรความสัมพันธ์และการอยู่ ร่วมกัน การให้คำปรึกษาและการสอน หลักสูตร ครอบครัวยุทธศาสตร์ และการจัดการและบริการ การศึกษานี้พิจารณาถึงผลกระทบที่ระบบคุณภาพทั้งสองดังกล่าว (EFQM และ PCI) มีต่อศูนย์ การศึกษา คำว่า “ผลกระทบ” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกศูนย์การศึกษา ต้อง เป็นการทำงานล่วงเวลาอย่างยั่งยืน โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่ได้รับ เพื่อเป็น หลักฐานของการปรับปรุง การวิเคราะห์เชิงปริมาณมุ่งเน้นไปที่สองมิติประเด็นแรกกล่าวถึงปัจจัย สำคัญ 3 ประการของนโยบายการศึกษา ได้แก่ การวางแผนการศึกษาการสื่อสาร การสนับสนุนและ ผลตอบแทนสำหรับครู ประการที่สอง ประกอบด้วยปัจจัยสามประการ ที่เชื่อมโยงกับกระบวนการ จัดการในสถาบันการศึกษา ได้แก่ บรรยากาศขององค์กร กระบวนการสอนและการเรียนรู้ และ ความสัมพันธ์กับชุมชน

นิโคลัส ซัน-เคียง แปง (Nicholas Sun-Keung Pang, 2021) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความ เคลื่อนไหวในการประกันคุณภาพ: บทเรียนจากโรงเรียนฮ่องกง ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลง องค์กรตามหลักฐานเชิงประจักษ์กลายเป็นแนวโน้มล่าสุดในการปฏิรูปและปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งการ ประเมินตนเองของโรงเรียนมีบทบาทสำคัญ การประเมินตนเองของโรงเรียนเป็นกรอบงานที่ช่วยให้ ผู้นำโรงเรียนสามารถสถาปนากลยุทธ์การปรับปรุงตนเองในแนวทางปฏิบัติด้านการจัดการประจำวัน ตลอดจนเป็นผู้นำและจัดการการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากมีอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งในระดับระบบการศึกษา

และระดับองค์กรโรงเรียน โรงเรียนบางแห่งในฮ่องกงจึงยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างกรอบงาน การประเมินตนเอง และโรงเรียนบางแห่งยังคงมีวัฒนธรรมการปรับปรุงตนเองที่อ่อนแอ อย่างไรก็ตาม กลยุทธ์การปรับการศึกษาเชิงบรรทัดฐานอาจมีประสิทธิภาพในการช่วยให้โรงเรียนเอาชนะการต่อต้าน และอุปสรรคที่พบได้ทั้งในระดับระบบและระดับองค์กร ประสบการณ์จริงที่ได้รับจากโรงเรียนที่ ประสบความสำเร็จเพียงไม่กี่แห่งสามารถให้แสงสว่างแก่โรงเรียนอื่นๆ ในการเปลี่ยนผ่านเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ผ่านการนำการประเมินตนเองของโรงเรียนไปใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการ เปลี่ยนแปลงในโรงเรียน ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำที่เข้มแข็งขึ้นซึ่งรวมเป้าหมายของโรงเรียนให้เป็นหนึ่ง เดียวและชี้แจงเทคโนโลยีที่ใช้ในการบรรลุเป้าหมาย ส่งเสริมการแบ่งปันคุณค่าระหว่างสมาชิกทุกคน และตกลงกันเกี่ยวกับความชอบ และมุ่งความสนใจโดยการคัดเลือกเป้าหมายอย่างรอบคอบ ควบคุม ทรัพยากร และดำเนินการอย่างแข็งแกร่ง จิตวิญญาณของทีมที่ดี ขวัญกำลังใจของพนักงานที่สูง และ ความเป็นมืออาชีพที่แข็งแกร่งไม่เพียงแต่เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น แต่ยัง ช่วยลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงอีกด้วย ผู้นำที่มีประสิทธิภาพคือผู้ที่สามารถนำแนวทางเหล่านี้มา ใช้ในการเปลี่ยนแปลงอย่างยืดหยุ่นในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและในการนำองค์กรของตนไปสู่ความเป็นเลิศ

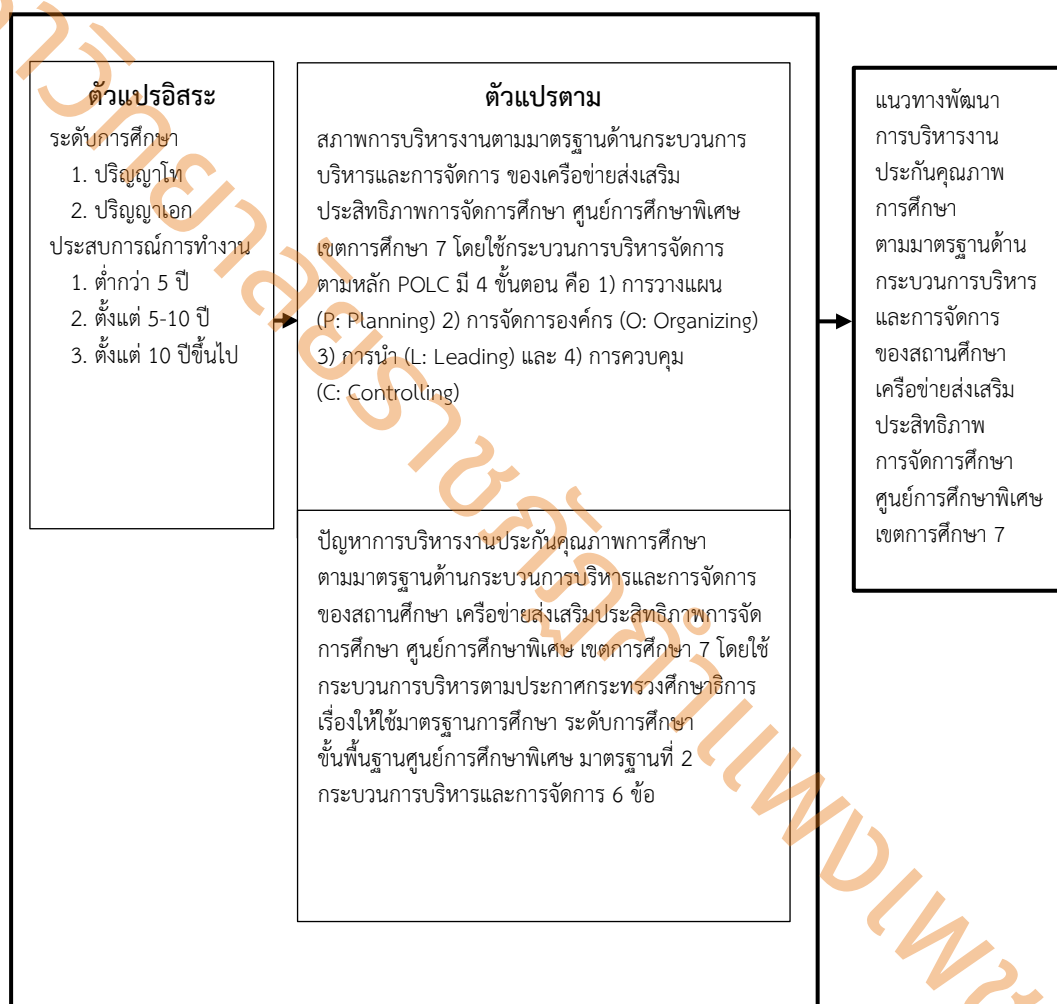
แนน ราห์มินาวาตี และเทดี ซูปริยาดี (Nan Rahminawati and Tedi Supriyadi, 2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาขั้นตอนดำเนินงานจำนวน 9 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การ สร้างความมุ่งมั่นของฝ่ายบริหาร 2) การจัดตั้งทีมพัฒนาคุณภาพ 3) การสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูล 4) การสร้างความตระหนักด้านคุณภาพ 5) การจัดตั้งคณะควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) 6) การทำแผนที่คุณภาพการศึกษา 7) การพัฒนาเครื่องมือการทำแผนที่ 8) การเก็บรวบรวมข้อมูล การทำแผนที่ 9) การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลการทำแผนที่ ส่งผลให้มาตรฐานคุณภาพของ โรงเรียนใหม่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นในทุกปีเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติทั้งแปดด้าน และผลการสอบระดับชาติของโรงเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด ค่าเฉลี่ยของมาตรฐานที่ 1-8 เพิ่มขึ้นระหว่าง 0.6 ถึง 1.5 คะแนน กล่าวคือขั้นตอนทั้งเก้าข้อนี้ส่งผลให้โรงเรียนได้รับการรับรอง คุณภาพ (การประกันคุณภาพภายนอก) ในระดับดีเด่น

นินา โอกาตารินา และคณะ (Nina Okatarina et al., 2023) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของการประกันคุณภาพในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ระบบประกัน คุณภาพภายในของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาถูกจัดอยู่ในระดับ “ดี” สะท้อนให้เห็นจากความมุ่งมั่นของ สถาบันในการเพิ่มจำนวนบุคลากรในคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพภายใน อย่างไรก็ตามการ จัดเตรียมเอกสารให้ครบถ้วนยังคงเป็นข้อจำกัดสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน IQAS ดังนั้นระบบ ประกันคุณภาพของบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรัฐเซอมารังยังคงเผชิญกับความท้าทายจากการขาด เอกสารสนับสนุนสำหรับการตรวจประเมินคุณภาพภายในเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่พร้อมของเอกสาร สถาบันได้ดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อช่วยบริหารจัดการเอกสาร ส่งผลให้สถาบันสามารถ แสดงความรับผิดชอบในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้เป็นรูปธรรม เชื่อว่าการดำเนินงาน IQAS ตามขั้นตอนอย่างถูกต้องและได้รับการสนับสนุนด้วยเอกสารที่ครบถ้วน เป็นหลักฐานสำคัญที่สะท้อน ถึงความพยายามของสถาบันในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศจากนักวิชาการและ
นักการศึกษาหลายท่าน พอสรุปได้ว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม
มาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีตัวชี้วัด 6 ด้าน ได้แก่ ได้แก่ 1) ด้าน
การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ 2) ด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา 3) ด้านการ
ดำเนินงานวิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร 5) ด้านการจัด
สภาพแวดล้อมและสังคม และ 6) ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่าง
มากที่จะพัฒนาให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับ
ของสังคม โดยใช้กระบวนการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดการเชิงคุณภาพ
อย่างเป็นระบบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ดำเนินงานและปรับปรุงการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษาได้ตามบริบทอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการยกระดับคุณภาพ
การศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและมีการพัฒนาที่ดีขึ้นต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัย แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัย จำแนกตามขั้นตอนดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ปีการศึกษา 2567 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 549 คน รวมทั้งหมด 570 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ได้มาโดยวิธีการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, อ้างถึงในวาโร เฟิงส์วีสต์, 2561, หน้า 191) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รวมเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 234 คน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามลักษณะการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ที่	เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร (N)	ครู (N)	ผู้บริหาร (n)	ครู (n)
1	ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จังหวัดพิษณุโลก	3	87	3	26
2	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก	3	47	3	20
3	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร	2	59	2	22
4	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดสุโขทัย	2	67	2	30
5	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์	2	56	2	23
6	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์	1	77	1	18
7	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดพิจิตร	3	52	3	34
8	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุทัยธานี	2	51	2	21
9	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุตรดิตถ์	3	53	3	21
รวม		21	549	19	215
รวมทั้งสิ้น		570		234	

ที่มา : (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2566, หน้า 93)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมาย 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานตามมาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple Response Questions) โดยสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
2. สร้างคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายเนื้อหาของการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม และครบถ้วนของรายการคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ มีการศึกษาระดับปริญญาเอก เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา การศึกษาพิเศษ และการประกันคุณภาพการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือเป็นผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาได้แก่ จำนวน 5 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญล้อม ตัวงวิเศษ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พฤษภูมิพล พฤตภูมิ อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4.3 ดร.สุชาดา ปญฺ์ปัน ศิษยานุศิษย์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

4.4 นางสาวปารัตยา ทัศนิตะ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร

4.5 นายไพฑูรย์ เรืองสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยในข้อคำถามได้กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็น 3 ระดับ โดยเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ

เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาตั้งเป็นข้อคำถาม จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ 1.00 ทุกข้อ

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่มีคุณสมบัติเหมือนประชากร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.974

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้รวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมคิวอาร์โค้ดแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ ผ่านช่องทางระบบจัดการสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ประสานงานกับสถานศึกษาโดยตรงอีกครั้ง เพื่อเก็บข้อมูลให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ ในกรณีสถานศึกษาใดที่ตอบแบบสอบถามไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ

4. ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 234 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และจัดลำดับ

2. สภาพของการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

4. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าที่ (t-test independent) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) โดยวิเคราะห์ข้อมูลสถิติในโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ผู้วิจัยหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยศึกษาความเห็นด้วยการสัมภาษณ์ มีการดำเนินการดังนี้

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหาร การศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 17 ท่าน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. ผู้บริหารการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 1 ท่าน
2. ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 8 ท่าน
3. นักวิชาการศึกษาหรืออาจารย์มหาวิทยาลัย ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ มีความรู้ และประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ท่าน

4. ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่มีความรู้และประสบการณ์ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ท่าน

5. ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 2 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยนำผลการศึกษาสภาพและปัญหาจากขั้นตอนที่ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างคำถาม และเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ โดยมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลที่กำหนดไว้

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
2. นำผลจากการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 1 ประเด็น และปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับ มาสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
3. นำเสนอร่างแบบสัมภาษณ์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และความครอบคลุมของเนื้อหา
4. ปรับปรุงแก้ไขร่างแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ถึงผู้ให้ข้อมูล จำนวน 17 ท่าน เพื่อขออนุญาตให้การสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล ด้วยตนเอง โดยประสานงานเกี่ยวกับประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์ รวมถึงวัน เวลา สถานที่และช่องทางในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลตามวัน เวลา สถานที่และช่องทางที่นัดหมาย โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลอย่างละเอียดครบถ้วนและบันทึกคำตอบอย่างถูกต้องลงในแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 17 ท่าน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Contents Analysis) โดยวิเคราะห์เนื้อหาที่มีประเด็นคล้ายคลึงกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อหาข้อสรุปในการทำวิจัย และดำเนินการแจกแจงความถี่ (Frequency) เพื่อจัดอันดับความสำคัญ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์
และเสนอผลการวิเคราะห์ตามหัวข้อลำดับต่อไปนี้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ตอนที่ 5 ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการ
จัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อ
ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
%	แทน	ร้อยละ

- f แทน ค่าความถี่
 $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
 S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 t แทน การทดสอบค่า t-test
 F แทน การทดสอบค่า F-test
 SS แทน ผลโดยรวมกำลังสอง (Sum of Square)
 df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
 MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
 Sig. แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
 * แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ซึ่งผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงความถี่ และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=234)		
รายการ	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
1. เพศ		
ชาย	71	30.34
หญิง	163	69.66
รวม	234	100
2. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	19	8.12
ครู	215	91.88
รวม	234	100

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน(n)	ร้อยละ(%)
3. ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา		
ปริญญาโท	231	98.72
ปริญญาเอก	3	1.28
รวม	234	100
4. ประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	63	26.92
ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	120	51.28
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	51	21.79
รวม	234	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 69.66 และเพศชาย จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 30.34 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.12 และครู จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 91.88 ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.28 และปริญญาโท จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 98.72 ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 26.29 ตั้งแต่ 5 - 10 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 51.28 และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 21.79

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานตามสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 6 – 12

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ในภาพรวม

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	4.25	0.42	มาก
2	ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	4.10	0.41	มาก
3	ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.25	0.43	มาก
4	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.14	0.43	มาก
5	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	4.41	0.45	มาก
6	ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้	4.07	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย		4.20	0.35	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.43) ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.42) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.43) ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.41) และด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา อย่างชัดเจน (Planning)	4.35	0.51	มาก
2	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน (Planning)	4.37	0.57	มาก
3	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจน (Planning)	4.30	0.49	มาก
4	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม อย่างชัดเจน (Planning)	4.34	0.53	มาก
5	ผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาอย่างชัดเจน (Organizing)	4.40	0.64	มาก
6	ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการ ในการดำเนินงานกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา (Organizing)	4.17	0.53	มาก
7	ผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบ (Leading)	4.00	0.59	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่กำหนดไว้ (Leading)	4.28	0.46	มาก
9	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่กำหนดไว้ (Leading)	4.24	0.49	มาก
10	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา (Controlling)	4.34	0.88	มาก
11	สถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผล การปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา (Controlling)	3.97	0.84	มาก
12	สถานศึกษามีการตรวจสอบและมีการจัดทำรายงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา (Controlling)	4.21	0.82	มาก
เฉลี่ยรวม		4.25	0.42	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ คือผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษาอย่างชัดเจน (Organizing) ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.64) รองลงมาคือ สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน (Planning) ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.57) และสถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างชัดเจน (Planning) ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา (Controlling) ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.84)

ตารางที่ 8 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพ ของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (Planning)	4.25	0.50	มาก
2	สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ชุณชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา (Planning)	4.18	0.59	มาก
3	สถานศึกษามีการประชุมกำหนดแผนการบริหาร อัตรากำลังให้เพียงพอภายในสถานศึกษา (Planning)	4.01	0.90	มาก
4	สถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรร งบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุน โครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการ คุณภาพการศึกษา (Planning)	3.77	0.75	มาก
5	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (Organizing)	4.25	0.67	มาก
6	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบการนิเทศติดตามภายในของสถานศึกษา อย่างชัดเจน (Organizing)	4.19	0.61	มาก
7	มีการสำรวจอัตรากำลังและจัดหาทรัพยากรที่เอื้อ ต่อการจัดการศึกษา (Organizing)	4.21	0.71	มาก
8	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (Organizing)	3.87	0.75	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9	มีการสร้างความเข้าใจการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง (Leading)	4.29	0.50	มาก
10	มีการจัดทำอัตรากำลังและระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (Leading)	4.15	0.64	มาก
11	มีการตรวจสอบผลการบริหารอัตรากำลัง การจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (Controlling)	4.06	0.83	มาก
12	มีรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจากผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง (Controlling)	4.10	0.48	มาก
13	คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม มีรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Controlling)	3.94	0.61	มาก
14	สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา (Controlling)	4.12	0.61	มาก
เฉลี่ยรวม		4.10	0.41	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ คือมีการสร้างความเข้าใจการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง (Leading) ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.50) รองลงมา คือมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน (Organizing) ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.67) และสถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (Planning) ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา (Planning) ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.75)

ตารางที่ 9 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา
และทุกกลุ่มเป้าหมาย

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการประชุมวางแผนพัฒนางานวิชาการ อย่างต่อเนื่อง (Planning)	4.36	0.54	มาก
2	สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ (Planning)	4.43	0.50	มาก
3	มีการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงชีวิตจริง ครอบคลุม ทุกประเภทความพิการ (Planning)	4.23	0.69	มาก
4	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานวิชาการภายในสถานศึกษา อย่างชัดเจน (Organizing)	4.35	0.65	มาก
5	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบท ของสถานศึกษา (Organizing)	4.53	0.62	มากที่สุด
6	มีการประชุมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Leading)	4.26	0.64	มาก
7	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการ/ กิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ (Leading)	4.19	0.58	มาก
8	มีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายใน สถานศึกษา (Controlling)	3.70	0.89	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
9	มีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ในการจัดการศึกษา (Controlling)	4.00	0.91	มาก
10	มีการตรวจสอบผลการพัฒนางานวิชาการ ผลการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภท ของความพิการ (Controlling)	4.25	0.64	มาก
11	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภท ของความพิการ (Controlling)	4.47	0.54	มาก
เฉลี่ยรวม		4.25	0.43	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้าน
กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบ
ด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือมี
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา (Organizing) ($\bar{X} = 4.53$, S.D.
= 0.62) รองลงมาเป็นข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/
กิจกรรมที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Controlling) ($\bar{X} = 4.47$,
S.D. = 0.54) สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้น
คุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Planning) ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.50) และ
สถานศึกษามีการประชุมวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง (Planning) ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.54)
ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายในสถานศึกษา
(Controlling) ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.89)

ตารางที่ 10 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	มีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการ ของครูและสถานศึกษา (Planning)	4.42	0.62	มาก
2	วางแผนให้มีการจัดประชุมตามกระบวนการของชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Planning)	4.03	0.72	มาก
3	มีการกำหนดให้ครูวางแผนเป้าหมายในการพัฒนางาน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Organizing)	4.24	0.62	มาก
4	มีการกำหนดให้ครูมีการวางแผนพัฒนาตนเองให้ มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (Organizing)	4.15	0.51	มาก
5	สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาให้ครู มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (Organizing)	4.13	0.51	มาก
6	มีการยกย่องเชิดชูครูที่มีผลงานบรรลุเป้าหมาย (Organizing)	4.10	0.64	มาก
7	ผู้บริหารจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน ความรู้ และประสบการณ์ร่วมกับครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Leading)	4.03	0.59	มาก
8	ผู้บริหารสร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจ ให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ (Leading)	4.18	0.51	มาก
9	มีการกำหนดให้ครูรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) อย่างสม่ำเสมอ (Controlling)	4.14	0.57	มาก
10	ผู้บริหารมีการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Controlling)	4.02	0.70	มาก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11	สถานศึกษามีการสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถอดบทเรียนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกัน เพื่อพัฒนาตนเองในสถานศึกษา (Controlling)	4.11	0.59	มาก
	เฉลี่ยรวม	4.14	0.43	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับ คือมีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา (Planning) ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.62) รองลงมาคือมีการกำหนดให้ครูวางแผนเป้าหมายในการพัฒนางาน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Organizing) ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.62) และผู้บริหารสร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (Leading) ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารมีการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Controlling) ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 11 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมี
คุณภาพ

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (Planning)	4.50	0.70	มาก
2	สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Planning)	4.58	0.56	มากที่สุด
3	สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Planning)	4.49	0.57	มาก
4	มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ปลอดภัยอยู่เสมอ (Organizing)	4.57	0.68	มากที่สุด
5	มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน (Organizing)	4.50	0.54	มาก
6	มีการให้บริการแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Organizing)	4.38	0.61	มาก
7	ผู้บริหารมีการสร้างความตระหนักในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และปลอดภัย ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Leading)	4.38	0.57	มาก
8	มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน (Leading)	4.66	0.58	มากที่สุด
9	ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ (Controlling)	3.94	0.84	มาก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10	มีการประเมินการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ (Controlling)	4.11	0.76	มาก
11	มีการติดตามผลการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน (Controlling)	4.41	0.53	มาก
เฉลี่ยรวม		4.41	0.45	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ลำดับ คือมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน (Leading) ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือสถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Planning) ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.56) และมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ปลอดภัยอยู่เสมอ (Organizing) ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.68) ตามลำดับ รองลงมาเป็นข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือสถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (Planning) ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.70) มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน (Organizing) ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.54) และสถานศึกษามีการวางแผนจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ (Planning) ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารมีหน้าที่ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ (Controlling) ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.84)

ตารางที่ 12 แสดงแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ (Planning)	3.93	0.82	มาก
2	สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ (Planning)	4.09	0.55	มาก
3	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดหาเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ (Planning)	4.16	0.64	มาก
4	มีการวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี (Planning)	4.04	0.92	มาก
5	มีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ (Organizing)	3.94	0.85	มาก
6	มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา (Organizing)	4.01	0.63	มาก
7	มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ (Organizing)	4.19	0.55	มาก
8	ผู้บริหารให้คำปรึกษา คำแนะนำในการใช้ข้อมูลเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ (Leading)	3.99	0.57	มาก
9	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี (Leading)	4.08	0.68	มาก
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ (Leading)	4.31	0.67	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
11	มีการตรวจสอบการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Controlling)	4.10	0.60	มาก
12	มีการกำกับ ติดตามการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Controlling)	3.97	0.54	มาก
เฉลี่ยรวม		4.07	0.50	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ลำดับ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ (Leading) ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือมีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ (Organizing) ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.55) และสถานศึกษามีการวางแผนการจัดหาเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ (Planning) ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.64) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ (Planning) ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.82)

**ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานตามสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ
ของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7**

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการศึกษาปัญหาการบริหารงานตามสภาพการบริหารงานประกัน
คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 13 - 18

ตารางที่ 13 แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพ
การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
	ไม่พบปัญหา	104	30.23
1	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	69	20.06
2	ผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบค่อนข้างน้อย	62	18.02
3	สถานศึกษามีการวางแผนทางการตรวจสอบประเมินผลการทำงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	33	9.56
4	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	27	7.85
5	สถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	26	7.56

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
6	สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	9	2.62
7	สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตาม เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้	6	1.74
8	ผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษาไม่ชัดเจน	5	1.45
9	ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการใน การดำเนินงานกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	3	0.87

จากตารางที่ 13 พบว่าปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (f=69, 20.06%) รองลงมา คือผู้บริหารมีการชี้แจง เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบค่อนข้างน้อย (f=62, 18.02%) และสถานศึกษามีการวางแผนทางการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (f=33, 9.56%) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
1	ไม่พบปัญหา	70	19.90
2	ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	47	13.40
3	ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย	45	12.80
4	คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการประเมินผลการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย	43	12.30
5	ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการนิเทศภายในค่อนข้างน้อย	36	10.30
6	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย	31	8.83
7	สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย	29	8.26
8	สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างไม่ชัดเจน	23	6.55
9	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างไม่ชัดเจน	23	6.55
10	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรดำเนินงานพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย	4	1.14

จากตารางที่ 14 พบว่าปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากร ทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (f=47, 13.40%) รองลงมา คือครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ค่อนข้างน้อย (f=45, 12.80%) และคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย (f=43, 12.30%) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
	ไม่พบปัญหา	118	39.86
1	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	67	22.64
2	ครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	38	12.84
3	สถานศึกษามีผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย	21	7.09
4	สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย	13	4.39
5	ผู้บริหารส่งเสริมการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้น้อย	13	4.39
6	ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	10	3.38
7	ผู้บริหารมีการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ร่วมกับครูค่อนข้างน้อย	9	3.04
8	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการไม่ชัดเจน	7	2.36

จากตารางที่ 15 พบว่าปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ($f=67$, 22.64%) รองลงมา คือครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ($f=38$, 12.84%) และสถานศึกษามีผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย ($f=21$, 7.09%) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
1	ไม่พบปัญหา	92	22.72
2	ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย	51	12.59
3	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมและสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	44	10.86
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ร่วมกันค่อนข้างน้อย	43	10.62
5	ครูนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองมาใช้ในการพัฒนา งานของตนเองค่อนข้างน้อย	42	10.37
6	ครูมีส่วนร่วมวางแผนการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย	40	9.88
7	ผู้บริหารมีการติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพค่อนข้างน้อย	28	6.91
8	สถานศึกษามีการรวบรวมผลการประเมินตามโครงการ/ กิจกรรมที่ส่งเสริมครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพไม่ต่อเนื่อง	25	6.16
9	สถานศึกษามีแผนการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพที่ไม่ชัดเจน	23	5.68
10	ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพค่อนข้างน้อย	18	4.44

จากตารางที่ 16 พบว่าปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่าง ต่อเนื่องค่อนข้างน้อย (f=51, 12.59%) รองลงมา คือผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงาน เป็นทีมและสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (f=44, 10.86%) และ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ร่วมกันค่อนข้างน้อย (f=43, 10.62%) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
	ไม่พบปัญหา	107	33.54
1	มีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	67	21.00
2	ผู้บริหารมีการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรค่อนข้างน้อย	43	13.48
3	ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	35	10.97
4	สถานศึกษามีการวางแผนการประเมินผลการดำเนินงาน การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	23	7.21
5	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อม ที่มีความปลอดภัยค่อนข้างน้อย	18	5.64
6	ครูมีสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	9	2.82
7	มีการติดตามผลการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความ ปลอดภัยของผู้เรียนค่อนข้างน้อย	7	2.19
8	ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้และปลอดภัยค่อนข้างน้อย	6	1.88
9	ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน และจัดตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนค่อนข้างน้อย	4	1.25

จากตารางที่ 17 พบว่าปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ มีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (f=67, 21.00%) รองลงมา คือผู้บริหารมีการ จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรค่อนข้างน้อย (f=43, 13.48%) และผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ค่อนข้างน้อย (f=35, 10.97%) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 แสดงลำดับของปัญหา ความถี่ และร้อยละของปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพ
การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
	ไม่พบปัญหา	111	27.82
1	สถานศึกษามีการประชุมวางแผน และจัดตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	55	13.78
2	สถานศึกษามีแผนการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่ไม่ชัดเจน	45	11.28
3	คณะกรรมการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา ค่อนข้างน้อย	45	11.28
4	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	41	10.28
5	สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการพัฒนาและการบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่าง ต่อเนื่องค่อนข้างน้อย	29	7.27
6	สถานศึกษาดำเนินการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย	24	6.02
7	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมโดยใช้ เทคโนโลยีมีสนับสนุนการบริหารจัดการค่อนข้างน้อย	21	5.26

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	ความถี่(f)	ร้อยละ(%)
8	ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ค่อนข้างน้อย	20	5.01
9	ผู้บริหารและครูใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่เหมาะสม ค่อนข้างน้อย	8	2.01

จากตารางที่ 18 พบว่าปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับ ได้แก่ สถานศึกษามีการประชุมวางแผน และจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (f=55, 13.78%) รองลงมา คือสถานศึกษามีแผนการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่ไม่ชัดเจน (f=45, 11.28%) และคณะกรรมการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (f=45, 11.28%) ตามลำดับ

**ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา
ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 7**

ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 19 – 24

ตารางที่ 19 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหาร

ข้อที่	รายการ	ปริญญโท (n=231)		ปริญญเอก (n=3)		t-test	Sig.
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	4.25	0.42	4.14	0.72	-.451	.653
2	ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	4.10	0.40	4.21	0.70	.494	.621
3	ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.26	0.43	4.18	0.40	-.292	.771
4	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.14	0.43	4.24	0.58	.404	.686

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	ปริญญาโท (n=231)		ปริญญาเอก (n=3)		t-test	Sig.
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
5	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ	4.41	0.45	4.55	0.51	.523	.602
6	ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้	4.06	0.49	4.44	0.46	1.328	.185
รวม		4.20	0.35	4.29	0.52	.457	.264

จากตารางที่ 19 พบว่าระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต่างกัน มีสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 แสดงผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประสบการณ์การ
ทำงานของผู้บริหาร

ข้อ ที่	รายการ	ความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1	ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	.350 41.198 41.548	2 231 233	.175 .178	.981	.377
2	ด้านการมีระบบบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	5.040 33.395 38.436	2 231 233	2.520 .145	17.432	.000*
3	ด้านการดำเนินงานพัฒนา วิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน รอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษา และทุก กลุ่มเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	.224 43.017 43.241	2 231 233	.122 .186	.600	.550
4	ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.716 42.283 43.998	2 231 233	.858 .183	4.686	.010*
5	ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.466 46.3.7 47.773	2 231 233	.733 .200	3.565	.027*
6	ด้านการจัดระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารจัดการและการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	7.059 50.120 57.179	2 231 233	3.529 .217	16.266	.000*
รวม		ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	.643 27.451 28.085	2 231 233	.317 .119	2.667	.072

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่าสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ เปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.86	4.19	4.18
ต่ำกว่า 5 ปี	3.86	-	.33*	.33*
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	4.19		-	.01
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	4.18			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 พบว่าประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

ตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา เปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		4.10	4.22	4.01
ต่ำกว่า 5 ปี	4.10	-	.11	.19
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	4.22		-	.21*
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	4.01			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่าประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ เปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		4.49	4.43	4.27
ต่ำกว่า 5 ปี	4.49	-	.07	.22*
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	4.43		-	.16
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	4.27			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 พบว่าประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ระหว่างประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
		3.81	4.22	4.04
ต่ำกว่า 5 ปี	3.81	-	.41*	.23*
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	4.22		-	.18
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	4.04			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่าประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารและด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 - 10 ปี และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

**ตอนที่ 5 ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ
เขตการศึกษา 7**

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และเป็นผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 2 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 3 คน และข้าราชการครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน สรุปผลดังรายละเอียดในตารางที่ 25 - 30

ตารางที่ 25 แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนด

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการร่วมวิเคราะห์สถานศึกษา และนำผลมาากำหนดเป็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ	17
2	ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจ ชี้แจงเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทราบอย่างทั่วถึงและเข้าใจตรงกัน เสริมสร้างความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ	15
3	สถานศึกษาควรมีการทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน และแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ	14
4	สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	12

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
5	สถานศึกษาควรมีแนวทางในการการตรวจสอบและจัดทำรายงานผล การดำเนินงานสม่ำเสมอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา	9
6	สถานศึกษาควรจัดทำและพัฒนาเครื่องมือในการตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าและการบรรลุตามเป้าหมาย ที่กำหนด	8

จากตารางที่ 25 พบว่าแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัด
การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ
ที่สถานศึกษากำหนดเจน อันดับแรกคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร
ในการร่วมวิเคราะห์สถานศึกษา และนำผลมากำหนดเป็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ (f=17)
รองลงมาคือ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจ ชี้แจงเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา
ให้ครูและบุคลากรทราบอย่างทั่วถึงและเข้าใจตรงกันเสริมสร้างความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ
(f=15) และสถานศึกษาควรมีการทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
ให้สอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน และแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล
และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ (f =14) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการ
คุณภาพของสถานศึกษา

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
1	สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารจัดการ โดยมีรูปแบบและ วิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดประชุมผ่านช่องทางออนไลน์ การเยี่ยมชมการ ดำเนินงาน การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น การร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น	15
2	สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่ การวางแผนการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาอย่างเพียงพอ	14
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมและสร้างความเข้าใจให้ครูในการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	13
4	สถานศึกษาควรปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง	10
5	สถานศึกษาควรนำผลการตรวจสอบ ประเมินผลมาวางแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการจัดการศึกษา	7
6	สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	6

จากตารางที่ 26 พบว่าแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจ
การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของ
สถานศึกษา อันดับแรกคือ สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษา
มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารจัดการ โดยมีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เช่น
การจัดประชุมผ่านช่องทางออนไลน์ การเยี่ยมชมการดำเนินงาน การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น การ
ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น (f=15) รองลงมาคือ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการ
ของสถานศึกษา ที่นำไปสู่การวางแผนการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อ
สนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาอย่างเพียงพอ (f=14) และผู้บริหารควรส่งเสริมและ
สร้างความเข้าใจให้ครูในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (f=13)
ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนา
วิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
1	สถานศึกษาควรเพิ่มการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยบูรณาการร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและช่องทางออนไลน์ เช่น การติดตามผลการเรียนออนไลน์ การประชุม การนิเทศผ่าน Zoom/Google Meet/Microsoft Team เป็นต้น	17
2	สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างชัดเจน และดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ	15
3	สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุม/อบรม เพื่อวางแผนพัฒนางานวิชาการ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมกับ ศักยภาพและประเภทความพิการ โดยกำหนดปฏิทินการดำเนินงานอย่างชัดเจน	14
4	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจใน การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร สามารถวิเคราะห์หลักสูตร นำไปพัฒนา ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	10
5	สถานศึกษาควรนำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมากำหนดแนวทางการจัดทำ หลักสูตรของสถานศึกษา	8
6	สถานศึกษาควรปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา และนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	6

จากตารางที่ 27 พบว่าแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย อันดับแรกคือ สถานศึกษา ควรเพิ่มการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ โดยบูรณาการร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและช่องทางออนไลน์ เช่น การติดตามผลการ เรียนออนไลน์ การประชุม การนิเทศผ่าน Zoom/Google Meet/Microsoft Team เป็นต้น (f=17) รองลงมาคือ สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างชัดเจน และดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ (f=15)

และสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุม/อบรม เพื่อวางแผนพัฒนางานวิชาการ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมกับศักยภาพและประเภทความพิการ โดยกำหนด ปฏิทินการดำเนินงานอย่างชัดเจน (f=14) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
1	ผู้บริหารควรส่งเสริม ให้คำปรึกษา สร้างความตระหนักและความเข้าใจโดยการ จัดกิจกรรมให้ความรู้ในการพัฒนาตนเอง และการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง	17
2	ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC และ ดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	15
3	สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู นำข้อมูล มาจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาครู	13
4	สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือการเขียนแผนพัฒนาตนเอง คลังความรู้เกี่ยวกับการ พัฒนาตนเอง	11
5	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ ขยายผลการพัฒนาตนเองของครู อย่างสม่ำเสมอ	10

จากตารางที่ 28 พบว่าแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการ จัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ อันดับแรกคือ ผู้บริหารควรส่งเสริม ให้คำปรึกษา สร้างความตระหนักและความ เข้าใจโดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในการพัฒนาตนเอง และการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (f=17) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC และดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ (f =16) และ สถานศึกษาควรสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู นำข้อมูลมาจัดกิจกรรม/โครงการ พัฒนาครู (f=15) ตามลำดับ

ตารางที่ 29 แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทาง
กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
1	ผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการของครู ประชุม วางแผน และจัดสรร พื้นที่อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและแรงจูงใจในการทำงาน	15
2	ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยต่อ การจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบของห้องเรียนคุณภาพ	12
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นำไปปรับใช้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	10
4	ครูควรจัดสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เลือกใช้สื่อและแหล่ง เรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	9
5	ครูควรติดตาม สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ	8
5	สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการเพื่อวางแผนจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพและประเภทของความ พิการ	8
6	สถานศึกษาควรมีการกำหนดปฏิทินการนิเทศ คู่มือแนวทางการนิเทศที่ชัดเจน และดำเนินการตามปฏิทินอย่างสม่ำเสมอ	7

จากตารางที่ 29 พบว่าแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจ
การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม
เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ อันดับแรกคือ ผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการของครู
ประชุม วางแผน และจัดสรรพื้นที่อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและแรงจูงใจในการ
ทำงาน(f=15) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
ปลอดภัยต่อการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบของห้องเรียนคุณภาพ (f=12) และผู้บริหารควรส่งเสริมให้
ครูพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นำไปปรับใช้อย่างเหมาะสม
กับศักยภาพของผู้เรียน (f=10) ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและการจัดการ

ลำดับ ที่	รายการ	ความถี่ (f=17)
1	สถานศึกษาควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการจัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างชัดเจน	17
2	ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความรู้ด้านการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง	15
3	สถานศึกษาควรมีแผน/แนวทาง/คู่มือการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้	11
4	สถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเข้า มามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการเรียนรู้	10
5	สถานศึกษาควรมีการกำหนดเกณฑ์และเครื่องมือในการตรวจสอบการจัดหา เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	9
6	สถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตามการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	8

จากตารางที่ 30 พบว่าแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตาม
มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัด
การศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน
การบริหารและการจัดการ อันดับแรกคือ สถานศึกษาควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้าน
การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อน
การดำเนินงานอย่างชัดเจน (f=17) รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมี
ความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง (f=15) และสถานศึกษาควรมี
แผน/แนวทาง/คู่มือการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์
และตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ (f=11) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 มีวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
3. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหา และเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 234 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 19 คน และครูผู้สอน จำนวน 215 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่า IOC ที่ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.974 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยกำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตอนที่ 2 การหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ใช้การศึกษาความเห็นด้วยการสัมภาษณ์ โดยการเลือกแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา และด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 17 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบ สัมภาษณ์มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดลำดับ ความสำคัญ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการ บริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุก ด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้

1.1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของ สถานศึกษาอย่างชัดเจน รองลงมา คือสถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ สถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษา

1.2 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา พบว่าภาพรวมมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือมีการสร้างความเข้าใจการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครูและบุคลากร อย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษาอย่างชัดเจน และสถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็น ระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพ การศึกษา

1.3 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาเป็นข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายในสถานศึกษา

1.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือมีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา รองลงมา คือมีการกำหนดให้ครูวางแผนเป้าหมายในการพัฒนางานและพัฒนารการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารมีการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ปลอดภัยอยู่เสมอ รองลงมา คือมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

1.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ รองลงมา คือมีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ

2. ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องชี้วัดส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ที่พบมากที่สุด 3 อันดับในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน พบว่าปัญหาอันดับแรก คือครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย รองลงมา คือผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบค่อนข้างน้อย และสถานศึกษามีการวางแผนทางการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย

2.2 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา พบว่าปัญหาอันดับแรก คือผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย รองลงมา คือครูและคณะกรรมการสถานศึกษา

มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย และคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย

2.3 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย พบว่าปัญหาอันดับแรก คือสถานศึกษามีการกำกับ ติดตามตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย รองลงมา คือครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และสถานศึกษามีผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย

2.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ พบว่าปัญหาอันดับแรก คือผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย รองลงมา คือผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมและสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ร่วมกันค่อนข้างน้อย

2.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ พบว่าปัญหาอันดับแรก คือมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อ่อนข้างน้อย รองลงมา คือผู้บริหารมีการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรค่อนข้างน้อย และผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อ่อนข้างน้อย

2.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ พบว่าปัญหาอันดับแรก คือสถานศึกษามีการประชุมวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้อ่อนข้างน้อย รองลงมา คือสถานศึกษามีแผนการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่ไม่ชัดเจน และคณะกรรมการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาค่อนข้างน้อย

3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารและประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร

3.1 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

3.2 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการหาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดจน พบว่า อันดับแรก คือผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการร่วมวิเคราะห์สถานศึกษา และนำผลมาากำหนดเป็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ รองลงมาคือ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจ ชี้แจงเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทราบอย่างทั่วถึงและเข้าใจ ตรงกันเสริมสร้างความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ รองลงมาคือ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจ ชี้แจง เป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทราบอย่างทั่วถึงและเข้าใจตรงกัน เสริมสร้างความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ และสถานศึกษาควรมีการทบทวนและปรับปรุงเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน และแผนการศึกษา แห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ

4.2 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา พบว่าอันดับแรก คือ สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารจัดการ รองลงมาคือ สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการคุณภาพสถานศึกษาอย่างเพียงพอ และผู้บริหารควรส่งเสริมและสร้างความเข้าใจให้ครูในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย พบว่าอันดับแรก คือสถานศึกษาควรเพิ่มการกำกับ ติดตาม และ ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ สถานศึกษาควร แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างชัดเจน และดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุม/อบรม เพื่อวางแผนพัฒนางานวิชาการ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสม กับศักยภาพและประเภทความพิการ

4.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ พบว่าอันดับ แรก คือผู้บริหารควรส่งเสริม ให้คำปรึกษา สร้างความตระหนักและความเข้าใจโดยการจัดกิจกรรมให้ ความรู้ในการพัฒนาตนเอง และการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมการ ทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC และดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินกิจกรรมชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการในการ พัฒนาตนเองของครู นำข้อมูลมาจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาครู

4.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ พบว่าอันดับแรก คือผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการของครู ประชุม วางแผน และจัดสรรพื้นที่อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและแรงจูงใจในการทำงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยต่อการจัดการเรียนรู้

ตามรูปแบบของห้องเรียนคุณภาพ และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นำไปปรับใช้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

4.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและการจัดการ พบว่าอันดับแรก คือสถานศึกษาควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างชัดเจน รองลงมาคือ ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีแผน/แนวทาง/คู่มือการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงมีการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย และมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของธนพล ทองยัง (2563, หน้า 74) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนควรวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ไปจนถึงการดำเนินงานในการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการศึกษา เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร โรจนเดชากุล และคณะ (2567, หน้า 195-196) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่าด้านดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย มีค่ามากที่สุด และด้านพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีค่าน้อยที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาวีรพรหม ทิพวิโส (2564, หน้า 147 -148) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานคุณภาพ โดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับกระบวนการบริหารและการจัดการ

สถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ฯ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผนและจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาอย่างชัดเจน รวมถึงสถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567, หน้า117) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษพบว่าสถานศึกษามีการวางแผนจัดประชุม กำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาอย่างชัดเจน รวมถึงวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล หน่วยงานต้นสังกัด และคำนึงถึงความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล รอดไพ (2564, หน้า 45-46) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษพบว่ามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ซึ่งเป็นมาตรฐานของผู้บริหาร เป็นมาตรฐานที่เป็นเหตุที่จะนำไปสู่ผลการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา รวมทั้งระบบบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษา ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการสร้าง ความเข้าใจการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน และสถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของลลนา วิชัยชิตะ (2563, หน้า 66-67) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการศึกษพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับระบบการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเจษฎา สุโน (2565, หน้า 231) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารและการจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตพรานลานไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่าสถานศึกษานำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน โดยสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพร้อมทั้งดำเนินการจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตรเพื่อกำกับติดตามให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ มีการประชุมวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานวิชาการภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล รอดไพ (2564, หน้า 45-46) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่าด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี มีหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนด จุดมุ่งหมาย แนวทาง วิธีการและเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ เจตคติและพฤติกรรมตามมาตรฐาน การศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรที่ดีควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชน มีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามขีดความสามารถ ทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา

1.4 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน

ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา มีการกำหนดให้ครูวางแผนเป้าหมายในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล รอดไพ (2564, หน้า 46) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการศึกษาพบว่าด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การพัฒนาครูและบุคลากรเน้นไปที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.5 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านการกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด คือมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ปลอดภัยอยู่เสมอ สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567, หน้า 130) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านการกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาวางแผนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ และผู้บริหารนำข้อมูลการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียนมาพัฒนาปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิรมล รอดไพ (2564, หน้า 46) ได้ทำการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่าด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการสภาพแวดล้อมและการบริการที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียนห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนด้วย

1.6 ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านการกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครื่องช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดหาเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ มีการตรวจสอบการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของญัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567, หน้า 130) ได้ทำการศึกษาแนวทาง

พัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของครูและผู้บริหารในการใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผนจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ สถานศึกษามีการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา สถานศึกษารายงานการประเมินตนเองด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง และมีการนำผลการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2. ปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 พบว่า

2.1 ปัญหาด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน พบว่าครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบค่อนข้างน้อย และสถานศึกษามีการวางแผนการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขาดการประชุมเพื่อวางแผนการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครูมีหน้าที่รับผิดชอบค่อนข้างมาก ทำให้ขาดการมีส่วนร่วมหรือการแสดงความคิดเห็น สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ การชี้แจงนโยบายค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของศรสวรรค์ ศรีเรือง และศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิสัน (2564, หน้า 482) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่าด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายที่ชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายโดยการมีส่วนร่วม

2.2 ปัญหาด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย และคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการวางแผนจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และขาดการส่งเสริมให้ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567, หน้า 132) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาน้อย ทั้งนี้อาจ

เป็นเพราะว่าสถานศึกษาไม่มีการวางแผนการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชบา จูมาศ (2567, หน้า 74) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่นไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ประชุมชี้แจงสร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นกับครู และบุคลากรทุกคน และสถานศึกษาขาดการรวบรวมข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วนเพื่อจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

2.3 ปัญหาด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตาม หลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย พบว่าสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการ จัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย และสถานศึกษามีผลการจัด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตร สถานศึกษาไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้ครูไม่มีผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ผู้บริหารขาดการกระตุ้นส่งเสริม การสร้างความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษาแก่ครูและบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชบา จูมาศ (2567, หน้า 74) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าด้านการดำเนินงาน วิชาการตามหลักสูตรสถานศึกษา ครูและบุคลากรขาดการใช้ยุทธศาสตร์ และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ใช้ใน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษา ไม่มีการ ปรับปรุงแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับภารกิจและ ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการแต่ละปีอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเหมาะสม และสถานศึกษาไม่มีแนวทางการพัฒนา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ปัญหาด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย ผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมและสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา ค่อนข้างน้อย และสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ร่วมกัน ค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขาดการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และ บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา สถานศึกษา ขาดการส่งเสริมการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกับครู และบุคลากรเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชบา จูมาศ (2567, หน้า 74) ได้ทำการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้น

พื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษพบว่าด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ครูและบุคลากร ขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการประเมินคุณภาพที่ชัดเจน ไม่มีการวางแผนเพื่อ ปรับปรุง ผลงานในระยะยาวเป็นเพียงการวางแผนแก้ไขในระยะสั้นๆ สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรไปอบรมร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้เพิ่มเติมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายใน และสถานศึกษาไม่ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือมีการพัฒนา ตนเองใฝ่เรียนรู้ ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กัน

2.5 ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ที่มีคุณภาพ พบว่ามีกรณีพิเศษ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ผู้บริหารมีการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ของครูและบุคลากรค่อนข้างน้อย และผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขาดการวางแผนการดำเนินงาน ผู้บริหารขาดการสื่อสารร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษา มีกรณีพิเศษ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย ส่งผลให้ไม่มีผลการนิเทศ ติดตามมาสรุปปัญหา และหาแนวพัฒนานาปรับปรุงแก้ไข อันเป็นผลให้การส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของนิมล วงศ์อินพ้อ (2564, หน้า 68) ได้ ทำการศึกษาสภาพและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการศึกษพบว่าด้านสภาพแวดล้อม ภายในอาคารเรียน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย จัดสัดส่วนห้องเรียนเด็กปฐมวัยครบตามจำนวนชั้นที่สถานศึกษาจัดตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติกำหนด แต่ทั้งนี้ผู้บริหารและครูผู้สอนเด็กปฐมวัยยังขาดการจัด สภาพแวดล้อมที่สามารถปรับเปลี่ยนการจัดการพื้นที่ใช้สอยภายในอาคารให้สอดคล้องและเหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงในการทำกิจกรรมที่หลากหลาย

2.6 ปัญหาด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ และการเรียนรู้ พบว่าสถานศึกษามีการประชุมวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย สถานศึกษามีแผนการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่ ไม่ชัดเจน และคณะกรรมการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการประชุมวางแผน การพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการน้อย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้าง น้อย ส่งผลให้สถานศึกษาไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวัฒน์ อยู่ทิพย์ (2567, หน้า 135) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษพบว่า

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาไม่ดำเนินการจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ไม่มีคณะกรรมการการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาไม่มีการนำผลการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้มาสรุป ปัญหาและหาแนวพัฒนานาปรับปรุงแก้ไข

3. การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารและประสบการณ์การทำงานของผู้บริหาร ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระหน้าที่หลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนต้องดำเนินการ และระดับการศึกษาไม่ได้สร้างความแตกต่างของบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของเสรี ภักดี (2564, หน้า 117) ได้ทำการศึกษาระบบการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา พบว่าผลการเปรียบเทียบกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ทำงาน พบว่าภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 75-76) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์สูงมักมีความเข้าใจระบบงานเชิงลึกกว่า มีความสามารถในการตัดสินใจและบริหารเชิงกลยุทธ์ มีทักษะการนิเทศและพัฒนาครูที่ผ่านประสบการณ์จริง มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนพิการ และมีความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารและการเรียนรู้ ส่งผลให้สภาพการบริหารมีคุณภาพและ

ประสิทธิภาพมากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยกว่าอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒน์พงษ์ แสงพันธ์ (2566, หน้า 67) ได้ทำการศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของมัทธนิศา ดอนดง (2564, หน้า 92) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่าผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน มีการบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นองค์ประกอบที่มีแบบแผนชัดเจนตามนโยบายของส่วนกลาง และสถานศึกษามีแนวทางดำเนินงานที่คล้ายคลึงกัน และด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นภารกิจหลักที่สถานศึกษาดำเนินงานตามนโยบายและมาตรฐานเดียวกัน มีกรอบหลักสูตรชัดเจน การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะรายบุคคลและการประเมินผลเป็นระบบเดียวกัน

4. แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ดังนี้

4.1 ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการร่วมวิเคราะห์สถานศึกษา และนำผลมากำหนดเป็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจ ชี้แจงเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทราบอย่างทั่วถึง และเข้าใจตรงกันเสริมสร้างความตระหนักในหน้าที่รับผิดชอบ สถานศึกษาควรมีการทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบท ความต้องการของชุมชน และแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง สามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่สามารถสะท้อนสภาพจริงของสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมสร้างความรู้สึกรับรู้เป็นเจ้าของ ทำให้ทุกคนพร้อมที่จะขับเคลื่อนตามเป้าหมายที่กำหนด การสื่อสารอย่างทั่วถึงช่วยลดความคลาดเคลื่อนด้านการปฏิบัติงาน และทำให้งานทุกส่วนเดินไปในทิศทางเดียว การทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอช่วยให้เป้าหมายตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำไปใช้ในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับของณัฐวัฒน์ อยู่ทิม (2567, หน้า 117) ได้ทำการศึกษาแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา โดยการนำผลสรุปของปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานมาใช้เป็นแนวทาง

สถานศึกษาควรร่วมกันสร้างความตระหนักในการกำหนดแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติการ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่อการปฏิบัติงานระยะยาว สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เพื่อติดตาม สรุป ประเมินผลและเสนอแนะปรับปรุงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และ พันธกิจของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา ปากหวาน (2565, หน้า 159) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่าด้านการนำองค์กร ผู้บริหารหรือโรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการสื่อสาร สร้างความเข้าใจใน ทิศทางของสถานศึกษาให้แก่บุคลากรทุกฝ่ายรับรู้ร่วมกัน

4.2 ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอ แนวทางไว้ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการจัดประชุมและส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยมีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดประชุมผ่านช่องทางออนไลน์ การเยี่ยมชมการดำเนินงาน การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น การร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น ควรมีการวิเคราะห์ความต้องการของสถานศึกษา ที่นำไปสู่การวางแผนการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการคุณภาพสถานศึกษาอย่างเพียงพอ ผู้บริหารควรส่งเสริมและสร้างความเข้าใจให้ครูในการ ดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการ สถานศึกษาเป็นผู้แทนชุมชน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงสามารถสะท้อนภาพรวมของการ บริหารจัดการคุณภาพได้หลากหลายมุมมองเพิ่มความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือของกระบวนการบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษา การใช้รูปแบบและวิธีการที่หลากหลายช่วยอำนวยความสะดวกในการได้มาของ ข้อมูล อีกทั้งการวิเคราะห์ความต้องการช่วยลดการใช้งบประมาณอย่างสูญเปล่า และเพิ่ม ประสิทธิภาพของการพัฒนาตามมาตรฐานคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนุชบา จูมาศ (2567, หน้า 84) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าด้านระบบการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา อันดับแรกพบว่าควรมีการวางแผนทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุก ภาคส่วน ตามมาตรฐานการศึกษา รองลงมา คือ ควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อให้มีความสำคัญต่อการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา และ สถานศึกษาควรจัดอบรมและให้ ความรู้เกี่ยวกับระบบบริหารคุณภาพของสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง แก่บุคลากร ตามลำดับ

4.3 ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้ สถานศึกษาควรเพิ่มการกำกับ ติดตาม และตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ โดยบูรณาการ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีและช่องทางออนไลน์ เช่น การติดตามผลการเรียนออนไลน์ การประชุม การนิเทศผ่าน Zoom/Google Meet/Microsoft Team เป็นต้น สถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ในการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม อย่างชัดเจน และดำเนินการตาม

ปฏิทินการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุม/อบรม เพื่อวางแผนพัฒนางานวิชาการ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เหมาะสมกับศักยภาพและประเภทความพิการโดยกำหนดปฏิทินการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการติดตามอย่างต่อเนื่องช่วยรับรองว่าการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานของหลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษผู้เรียนมีความต้องการที่หลากหลาย การติดตามความก้าวหน้ารายบุคคลจึงจำเป็นอย่างยิ่ง การมีปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจนเป็นรูปแบบการบริหารตามหลัก PDCA ช่วยให้ครูเตรียมความพร้อม มีวินัยในการจัดทำเอกสารหลักฐาน การใช้เทคโนโลยีช่วยให้ติดตามได้รวดเร็ว และประหยัดงบประมาณ การนิเทศที่เป็นระบบจะช่วยให้การจัดการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) เป็นไปอย่างมีคุณภาพต่อเนื่อง การมอบหมายงานชัดเจนช่วยลดความซ้ำซ้อนและป้องกันความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของกิงกาญจน์ สุขสำราญ (2565, หน้า 75-76) ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่าด้านการนิเทศการสอนผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูกำหนดวางแผนการนิเทศการสอนและออกแบบเครื่องมือการนิเทศการสอน ตรวจสอบและให้คำแนะนำการทำแผนการจัดการเรียนรู้ของครู ล่วงหน้าก่อนที่ครูจะนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริง ผู้บริหารได้มีการบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้คำแนะนำสนับสนุน ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน กระตุ้นให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมครูให้ได้พัฒนาวิชาชีพในโรงเรียน โดยการร่วมกันแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์การสอน อีกทั้งส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาวิชาชีพจากหน่วยงานทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย

4.4 ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริม ให้คำปรึกษา สร้างความตระหนักและความเข้าใจ โดยการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในการพัฒนาตนเอง และการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC และดำเนินการนิเทศ ติดตามการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และสถานศึกษาควรสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู นำข้อมูลมาจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนาครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและแนวปฏิบัติด้านการพัฒนาครู การสร้างความตระหนักช่วยให้ครูเห็นความสำคัญของการพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ ๆ โดยเฉพาะศูนย์การศึกษาพิเศษที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง การจัดกิจกรรมให้ความรู้ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการหรือการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง สามารถกระตุ้นให้ครูพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง การทำงานเป็นทีมช่วยให้ครูมีพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ เทคนิคการสอน การแก้ปัญหาผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และการใช้ข้อมูลความต้องการช่วยให้กิจกรรมพัฒนาครูตรงประเด็น ทำให้เกิดผลลัพธ์การพัฒนาจริง ไม่เสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564, หน้า 81) ได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ผู้บริหารควรส่งเสริม

สนับสนุนให้ครูศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อให้ครูมีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพและมีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม โรงเรียนควรมีการจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร เช่น การอบรม สัมมนาการส่งเสริมงานวิจัย โรงเรียนควรมีการสร้างเครือข่าย PLC กับโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศด้านคุณภาพผู้เรียนเพื่อให้ครูได้รับเทคนิคการสอนใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และสนับสนุนให้ครูและบุคลากรให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้บริหารมีการกำกับติดตามและประเมินการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษารู้

4.5 ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้ ผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการของครู ประชุม วางแผน และจัดสรรพื้นที่อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีและแรงจูงใจในการทำงาน ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัยต่อการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบของห้องเรียนคุณภาพ และผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นำไปปรับใช้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูเป็นผู้ใช้งานพื้นที่จริงและเข้าใจสถานการณ์ในชั้นเรียนมากที่สุด การสำรวจความต้องการช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจบนฐานข้อมูลจริง ทำให้การวางแผนจัดสรรพื้นที่ตรงกับความต้องการ จำเป็นสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเหมาะสมส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ โดยเฉพาะผู้เรียนเรียน พิการที่ต้องการพื้นที่เอื้อต่อพฤติกรรม การเคลื่อนไหว และความปลอดภัย ผู้เรียนในศูนย์การศึกษา พิเศษมีความแตกต่างทางพัฒนาการสูง จำเป็นต้องใช้สื่อหลายรูปแบบ เช่น สื่อภาพ สื่อจริง สื่อ ดิจิทัล สื่อสัมผัส หรือเทคโนโลยีช่วยสื่อสาร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาได้ตามศักยภาพของตนเอง การพัฒนาสื่ออย่างต่อเนื่อง ลดอุปสรรคในการเรียนรู้ ทำให้ครูมีนวัตกรรมในการสอน และเพิ่ม คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร โรจนเดชากุล และคณะ (2567, หน้า 197) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมี คุณภาพ มี 3 แนวทาง ได้แก่ (1) การจัดบริการสื่อเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริม ให้ครูใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอน และมีการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ครู บุคลากร และนักเรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลสำหรับการเรียนรู้ (2) ให้ครูออกแบบแหล่งเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับรายวิชาที่สอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ และสามารถเรียนรู้ ได้ ด้วยตนเอง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ กระบวนการคิด เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดค่ายวิชาการ และ (3) มีการจัดห้องปฏิบัติการต่างๆ และแหล่งสืบค้นข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดตั้งผู้ดูแลคอยให้คำแนะนำในการใช้งานและส่งเสริม ให้ครูและนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับ Digital literacy ให้ทุกห้องเรียนเป็นห้องปฏิบัติการเพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา และมีห้องสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่มีความทันสมัยพร้อมใช้ งานได้ตลอดเวลา

4.6 ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและ การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ

ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างชัดเจน ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีแผน/แนวทาง/คู่มือการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางและความรับผิดชอบที่ชัดเจน มีบุคลากรกำกับดูแล ตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไขได้ทันที ลดความซ้ำซ้อนของงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการระบบ การบริหารจัดการในปัจจุบันครูต้องที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี เพื่อออกแบบการสอนที่หลากหลาย และใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดระบบเทคโนโลยีจำเป็นต้องมีมาตรฐานและขั้นตอนที่ชัดเจนเพื่อให้ครูและบุคลากรใช้งานได้อย่างถูกต้อง ลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564, หน้า 81) ได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางพัฒนาการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้โรงเรียนควรดำเนินการพัฒนาห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของสถานศึกษาให้มีความทันสมัย และควรมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ บำรุงรักษา คอมพิวเตอร์ให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมงานด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคลและบริหารทั่วไป โรงเรียนควรมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพียงพอต่อการใช้งานสำหรับครูและนักเรียน และติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมพื้นที่การเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูนำอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

1.1 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรจัดอบรมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความรู้และแนวทางปฏิบัติงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การตั้งเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรจัดทำคู่มือชี้แจงแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เพื่อช่วยให้สถานศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.3 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา โดยการจัดทำปฏิทินกำหนด วัน เวลาในการตรวจเยี่ยม และให้คำปรึกษาแก่สถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานระยะสั้นและแผนการดำเนินงานระยะยาวนำไปสู่การพัฒนาผลประกันคุณภาพภายในและรองรับการประเมินภายนอก

2. ข้อเสนอแนะระดับองค์กร

2.1 สถานศึกษาควรให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนด ค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้เป็นตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผลการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาที่สูงขึ้น

2.2 สถานศึกษาควรจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อเป็นแนวทางในปฏิบัติงานประกันคุณภาพของสถานศึกษาและเป็นการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2.3 สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา โดยมีการจัดตั้งหรือกำหนดบทบาทหน้าที่ของครู ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพและรายงานต่อผู้บริหารเพื่อพัฒนาการดำเนินงาน

3. ข้อเสนอแนะระดับบุคคล

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำทฤษฎี เทคนิค การบริหารมาปรับใช้ในการบริหาร และจัดการสถานศึกษาพร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆครูทุกคนภายในสถานศึกษา

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการเข้าร่วมการอบรมพัฒนาตนเอง และส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เข้ารับการอบรมพัฒนาเชิงปฏิบัติการในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะรวมทั้งเทคนิควิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญ และนำไปปรับใช้ในการบริหารและจัดการสถานศึกษา

3.3 ครูควรวางแผนการดำเนินงานตาม เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผลการประเมินคุณภาพมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ควรศึกษาปัจจัยในการพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

4. ควรศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5. ควรศึกษาแนวทางส่งเสริมการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย

6. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและจัดการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามกลุ่มเครือข่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บรรณานุกรม

กนกวรรณ สุภาราญ. (2564). โรงเรียนกับการสร้างเยาวชนพลเมืองดี. [Online]. Available.

<https://www.educathai.com/>. [2568, เมษายน 19].

กึ่งกาญจน์ สุขสำราญ. (2565). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มอำเภอ
ปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.**

การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกริก.

กิจจา ไชยหนู. (2555). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.**

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ครุศาสตร
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). **การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา**

**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.**

จิรภัทร์ เหลืองวัฒนวิไล. (2565). **บทบาทของผู้บริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา**

**ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.**

ชนิดา ปากหวาน. (2566, มกราคม-มิถุนายน). **การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ**

**โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสาร
พุทธปรัชญาวิวัฒน์, 7(1), 200-212.**

ชยากร ทิพมาศ. (2565). **แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัด**

**สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. การค้นคว้าอิสระการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

ชามา เทียนโสภา. (2566). **รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่ง**

**ความสุข. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร.**

- ชาร์ฟาส์ ปทาน. (2566). การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.
การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี.
- ณัฐวัฒน์ อยู่ทิม. (2567). แนวทางพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร
และจัดการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1.
การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- ทดสอบทางการศึกษา, สำนัก, (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชนพล ทองยัง. (2563). แนวทางการบริหารและการจัดการ เพื่อพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบ้านพนาสวรรค์ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นัตยา สุขอม และจินดา ศรีญาณลักษณ์. (2564, พฤษภาคม-สิงหาคม). รูปแบบการพัฒนา
กระบวนการบริหารการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 41. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี, 32(2), 110.
- นิตยร์ดี ใจอาษา. (2555). ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อกระบวนการบริหารจัดการในองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรมล รอดไฟ. (2565, พฤศจิกายน-ธันวาคม). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครสวรรค์ตามหลักทฤษฎีปาปนิสสูตร. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(6), 75-86.
- นิฤมล วงศ์อินพ้อ. (2564). การศึกษาสภาพและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของเด็กปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2.
การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นุชจนาถ สิงห์ออย. (2566). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนครพนม.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- นุชบา จูมาศ. (2567). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- บวรพจน์ ชนะสมบัติ. (11 สิงหาคม 2567). เราเหมาะกับอาชีพไหนกันนะ? วางแผนและเตรียมความพร้อมเพื่ออนาคต. [Online]. Available. <https://moh.mn>. [2568, เมษายน 19].
- บริหารงานการศึกษาพิเศษ, สำนัก. (2561). คู่มือปฏิบัติงานศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปนิดา ทองผาสุภา. (2560). การบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ปรีชา ทรัพย์ย้อย. (2566). การประกันคุณภาพภายในกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหาวีรพรหม ทีปวิโส. (2564, พฤษภาคม-สิงหาคม). การบริหารจัดการตามมาตรฐานคุณภาพโดยใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย. *Journal of Buddhist Education and Research (JBER)*, 7(2), 147-159.
- พัฒน์พงษ์ แสงพันธ์. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล. (2564). หลักการทฤษฎีและปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา. กำแพงเพชร: เกรียงไกรพานิชย์.
- มัทธณิดา ดอนดง. (2564). การบริหารจัดการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- มาหะมะบาคอรี มาซอ. (2564). การบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

รัชนก เสี่ยงบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัชนาท กลางสอน, เยาวเรศ รักดีจิตร และทินกร ชอัมพงษ์. (2566). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ลลนา วิชัยชิตะ. (2563, กันยายน-ธันวาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับกระบวนการบริหารและการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 12(3), 147-159.

วโร เฟิงส์วีสดี. (2553). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิทวัส หาทอม. (2567). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพที่ 7 จังหวัดพิษณุโลก. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธ์.

ศรสวรรค์ ศรีเรือง และศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิลัน. (2564, กรกฎาคม-ธันวาคม). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 8(2), 471-488.

ศศิมาภรณ์ นันทะสิงห์ และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2564, กรกฎาคม-ธันวาคม). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางการบริหารและการจัดการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. วารสารวิชาการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 1, 6(2), 75-85.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

_____. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ

_____. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ

สมบูรณ์ หวังโสภา. (2565). **ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.

สุภาพร โรจนเดชากุล และคณะ. (2567, พฤษภาคม-สิงหาคม). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. **วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด**, 4(2), 188-202.

เสรี ภัคดี. (2564). **กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

เสาวลักษณ์ คำลาพิศ. (2563). **แนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้กระบวนการบริหารแบบ POLC**. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

อนุจิรา ปันโย. (2565). **การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

อิสยาภรณ์ ทับสกุล. (2565, กรกฎาคม-ธันวาคม). วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารและการจัดการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท. **วารสารสังคมศาสตร์วิจัย**, 13(2), 69-89.

อุทัย ภูเจริญ. (2564, มกราคม-มิถุนายน). **การศึกษาสร้างคน คนสร้างประเทศชาติ**. **วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**, 12(1), 25-33.

Ahmed Hussein Suleiman. (2023, October). Quality Assurance Strategies In Higher Education Institutions. **IOSR Journal of Research & Method in Education (IOSR-JRME)**, 13(5), 29-36

Allen L. A. (1958). **Management and Organization**. New York: McGraw-Hill.

Bartol, K. M., & Martin, D. C. (1998). **Change management & management**. New York: Englewood Prent.

Daft, Richard L. (2006). **The new era of management**. Australia: Thomson/South-Western.

Dessler, G. (2004). **Management Principles and Practice for Tomorrow's Leader**. (3rd Ed), Pearson Education Inc., Upper Saddle River.

Drucker, Peter F. (2005). **The effective executive**. Australia: Wadsworth.

Gulick & Urwick. (1937). **Paper on the Science of Administration**. Clifton: Augustus M. Kelley.

Koontz, H. D., & O' Donnell, C. (1968). **Principles of management**. New York: McGraw-Hill.

Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). **Determining sample sizes for research activities**. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 608.

Nan Rahminawati & Tedi Supriyadi. (2023). **Implementing an Internal Quality Assurance System to Enhance Elementary School Education Quality**. International Journal of Learning, Teaching and Educational Research Vol. 22, No. 4, pp. 414-433, April 2023

Nicholas Sun-Keung Pang. (2021). **The Quality Assurance Movement: A Lesson from Hong Kong Schools**. New Challenges to Education: Lessons from Around the World BCES Conference Books, 2021, Volume 19. Sofia: Bulgarian Comparative Education Society

Nina Okatarina et. Al. (2023, August). The role of quality assurance in improving the quality of education. **Contemporary Educational Research Journal**, 13(4), 264-275

Raharjo, Sabar Budi, Handayani, Meni, Yuliana, Lia, and Noor, Idris Hm. (2019, June). The Contribution of Internal Assurance System to Increase Learning Quality. In: Education Quarterly Reviews. **The Asian Institute of Research**, 2(2), 456-468.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย
เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการ
บริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

คำชี้แจงการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
 2. สาระสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบกำหนดคำตอบ ให้เลือกตอบมากกว่าหนึ่งคำตอบ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
 3. ในการตอบแบบสอบถาม ขอความกรุณาให้ท่านตอบทุกข้อและโปรดตอบให้ตรงกับคำถามและสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพราะจะทำให้การวิจัยในครั้งนี้มีประโยชน์อย่างแท้จริง ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ จะนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์หาผลรวมสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น ผลการวิจัยที่ปรากฏออกมาจะไม่เป็นผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และด้านส่วนตัวแก่ผู้ตอบแต่ประการใด
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีขอขอบพระคุณในความ
ร่วมมืออย่างดีจากทุกท่านในครั้งนี้

สุวิธญา โปธายะ
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครู

3. ระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ ตั้งแต่ 5 – 10 ปี

☐ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา
ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริม
ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

5 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน						
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)						
1	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
2	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน					
3	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจน					
4	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างชัดเจน					
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)						
5	ผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
6	ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการในการดำเนินงาน กำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)						
7	ผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา ให้บุคลากรทราบ					
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่กำหนดไว้					
9	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่กำหนดไว้					
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)						
10	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา					
11	สถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา					
12	สถานศึกษามีการตรวจสอบและมีการจัดทำรายงานที่สอดคล้องกับ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา					
ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา						
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)						
13	สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ					
14	สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมนุน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา					
15	สถานศึกษามีการประชุมกำหนดแผนการบริหารอัตรากำลังให้เพียงพอ ภายในสถานศึกษา					
16	สถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา					
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)						
17	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างชัดเจน					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
18	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบการนิเทศติดตามภายในของสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
19	มีการสำรวจอัตรากำลังและจัดหาทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา					
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างชัดเจน					
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)						
21	มีการสร้างความเข้าใจการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครู และบุคลากรอย่างต่อเนื่อง					
22	มีการจัดทำอัตรากำลังและระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน					
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)						
23	มีการตรวจสอบผลการบริหารอัตรากำลัง การจัดหาทรัพยากรทางการ ศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
24	มีรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา จากผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง					
25	คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม มีรายงานผลการดำเนินการพัฒนา คุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
26	สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา					
ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย						
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)						
27	สถานศึกษามีการประชุมวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
28	สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ					
29	มีการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงชีวิตจริง ครอบคลุมทุกประเภท ความพิการ					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)						
30	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานวิชาการภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
31	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)						
32	มีการประชุมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ					
33	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ					
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)						
34	มีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายในสถานศึกษา					
35	มีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา					
36	มีการตรวจสอบผลการพัฒนางานวิชาการ ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ					
37	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ					
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ						
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)						
38	มีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา					
39	วางแผนให้มีการจัดประชุมตามกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ					
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)						
40	มีการกำหนดให้ครูวางแผนเป้าหมายในการพัฒนางาน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
41	มีการกำหนดให้ครูมีการวางแผนพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
42	สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาให้ครู มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ					
43	มีการยกย่องเชิดชูครูที่มีผลงานบรรลุเป้าหมาย					
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)						
44	ผู้บริหารจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนความรู้ และ ประสบการณ์ร่วมกับครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
45	ผู้บริหารสร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากร พัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ					
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)						
46	มีการกำหนดให้ครูรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) อย่างสม่ำเสมอ					
47	ผู้บริหารมีการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
48	สถานศึกษามีการสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกันเพื่อพัฒนาตนเอง ในสถานศึกษา					
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ						
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)						
49	สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย					
50	สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
51	สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ					
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)						
52	มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ปลอดภัยอยู่เสมอ					
53	มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน					
54	มีการให้บริการแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)						
55	ผู้บริหารมีการสร้างความตระหนักในการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และปลอดภัยตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ					
56	ผู้บริหารมีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริม สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน					
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)						
57	ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
58	มีการประเมินการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน อย่างสม่ำเสมอ					
59	มีการติดตามผลการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ของผู้เรียน					
ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้						
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)						
60	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครู ในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ					
61	สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ					
62	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดหาเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ					
63	มีการวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ในการใช้เทคโนโลยี					
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)						
64	มีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูล เพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ					
65	มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารจัดการที่เหมาะสม กับสภาพของสถานศึกษา					
66	มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และประเภทความพิการ					
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)						
67	ผู้บริหารให้คำปรึกษา คำแนะนำในการใช้ข้อมูลเพื่อจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้					
68	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาครูและบุคลากร					

ข้อที่	สภาพการบริหารงานตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี					
69	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพ และประเภทความพิการ					
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)						
70	มีการตรวจสอบการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหาร จัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
71	มีการกำกับ ติดตามการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ให้ตรงตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสถานศึกษา
ของท่าน

1. ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สถานศึกษา
ของท่านประสบปัญหาในข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)
 - ☐ ไม่พบปัญหา
 - ☐ ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้าง
น้อย (Planning)
 - ☐ สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาที่ไม่สอดคล้องกับบริบท
ของสถานศึกษา (Planning)
 - ☐ สถานศึกษามีการวางแผนทางการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย
วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Planning)
 - ☐ ผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาไม่ชัดเจน
(Organizing)
 - ☐ ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการในการดำเนินงานกำหนดค่า
เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Organizing)
 - ☐ ผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบ
ค่อนข้างน้อย (Leading)
 - ☐ สถานศึกษามีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ
ได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (Leading)
 - ☐ สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ
สถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Controlling)
 - ☐ สถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์
และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Controlling)
 - ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 -
 -
 -
 -

2. ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา สถานศึกษาของท่านประสบปัญหาในข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

☐ ไม่พบปัญหา

☐ ครูและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ

การจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย (Planning)

☐ สถานศึกษามีการวางแผนการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างน้อย (Planning)

☐ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบการนิเทศภายใน ค่อนข้างน้อย (Planning)

☐ สถานศึกษามีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างไม่ชัดเจน (Organizing)

☐ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาอย่างไม่ชัดเจน (Organizing)

☐ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย (Leading)

☐ ผู้บริหารจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Leading)

☐ คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดการศึกษาค่อนข้างน้อย (Controlling)

☐ สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ค่อนข้างน้อย (Controlling)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)

.....

3. ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษาของท่านประสบปัญหาในข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ ไม่พบปัญหา
- ☐ ผู้บริหารมีการดำเนินงานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครูค่อนข้างน้อย (Planning)
- ☐ ครูปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ตาม

หลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Planning)

- ☐ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตาม

ศักยภาพและประเภทของความพิการไม่ชัดเจน (Planning)

- ☐ หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Organizing)

- ☐ สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ตามศักยภาพและประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย (Organizing)

- ☐ ผู้บริหารมีการกำกับดูแลการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Leading)

- ☐ ผู้บริหารส่งเสริมการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ (Leading)

- ☐ สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา

ค่อนข้างน้อย (Controlling)

- ☐ สถานศึกษามีผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและ

ประเภทของความพิการค่อนข้างน้อย (Controlling)

- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ สถานศึกษาของท่าน

ประสบปัญหาในข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

☐ ไม่พบปัญหา

☐ สถานศึกษามีแผนการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพที่ไม่ชัดเจน

(Planning)

☐ ครูมีส่วนร่วมวางแผนการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย

(Planning)

☐ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ร่วมกันค่อนข้างน้อย

(Organizing)

☐ ครูและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับการส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการพัฒนาตนเองทาง

วิชาชีพค่อนข้างน้อย (Organizing)

☐ ครูนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองมาใช้ในการพัฒนางานของตนเองค่อนข้างน้อย

(Organizing)

☐ ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย

(Leading)

☐ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมและสร้างชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพในสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Leading)

☐ ผู้บริหารมีการติดตามการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพค่อนข้างน้อย

(Controlling)

☐ สถานศึกษามีการรวบรวมผลการประเมินตามโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมครูและ

บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพไม่ต่อเนื่อง (Controlling)

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมี

คุณภาพ สถานศึกษาของท่านประสบปัญหาในข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ ไม่พบปัญหา
- ☐ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่มีความปลอดภัยค่อนข้างน้อย

(Planning)

- ☐ ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และปลอดภัย

ค่อนข้างน้อย (Planning)

- ☐ ผู้บริหารและครูร่วมกันวางแผน และจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการจัด

สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนค่อนข้างน้อย (Planning)

- ☐ สถานศึกษามีการวางแผนการประเมินผลการดำเนินงานการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ

การจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (Organizing)

- ☐ สถานศึกษามีสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนต่อการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย

(Organizing)

- ☐ ครูมีสื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (Organizing)

- ☐ ผู้บริหารมีการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดลอมให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของครู

และบุคลากรค่อนข้างน้อย (Leading)

- ☐ ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ค่อนข้าง

น้อย (Leading)

- ☐ มีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

ค่อนข้างน้อย (Controlling)

- ☐ มีการติดตามผลการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียนค่อนข้างน้อย

(Controlling)

- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้

สถานศึกษาของท่านประสบปัญหาในข้อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 รายการ)

- ☐ ไม่พบปัญหา
- ☐ สถานศึกษามีการประชุมวางแผน และจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (Planning)
- ☐ สถานศึกษามีแผนการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่ไม่ชัดเจน (Planning)
- ☐ สถานศึกษาดำเนินการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (Organizing)
- ☐ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (Organizing)
- ☐ ผู้บริหารและครูใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ที่เหมาะสมค่อนข้างน้อย (Organizing)
- ☐ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (Leading)
- ☐ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีมโดยใช้เทคโนโลยีมีสนับสนุนการบริหารจัดการค่อนข้างน้อย (Leading)
- ☐ คณะกรรมการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสภาพสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (Controlling)
- ☐ สถานศึกษามีการตรวจสอบผลการพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย (Controlling)
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

.....

.....

.....

ช่องทางการตอบแบบสอบถามออนไลน์

เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐาน
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

QR Code แบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้
นางสาวสุวิษฎา โพธิยะ
หมายเลขโทรศัพท์ 094-5966861
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก ข
ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพสถานศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร

และการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน								
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)								
1	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และหน่วยงานต้นสังกัดอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4	สถานศึกษาวางแผนกำหนดค่าเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)								
5	ผู้บริหารมีการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีการกำหนดผู้รับผิดชอบและคณะกรรมการในการดำเนินงานกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)								
7	ผู้บริหารมีการชี้แจงเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาให้บุคลากรทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
8	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างสอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจตามที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)								
10	สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11	สถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12	สถานศึกษามีการตรวจสอบและมีการจัดทำรายงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา								
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)								
13	สถานศึกษามีการวางแผนบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14	สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมนชนผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15	สถานศึกษามีการประชุมกำหนดแผนการบริหารอัตรากำลังให้เพียงพอภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16	สถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)								
17	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
	อย่างชัดเจน							
18	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบการนิเทศติดตามภายในของสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
19	มีการสำรวจอัตรากำลังและจัดหาทรัพยากรที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)								
21	มีการสร้างความเข้าใจการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
22	มีการจัดทำอัตรากำลังและระดมทรัพยากรจากชุมชน ผู้ปกครอง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)								
23	มีการตรวจสอบผลการบริหารอัตรากำลัง การจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
24	มีรายงานผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาจากผู้รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
25	คณะกรรมการนิเทศ ติดตาม มีรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
26	สถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5		
ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย								
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)								
27	สถานศึกษามีการประชุมวางแผนพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
28	สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร มีการกำหนดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
29	มีการพัฒนาหลักสูตรที่เชื่อมโยงชีวิตจริง ครอบคลุมทุกประเภทความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)								
30	มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานวิชาการภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
31	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)								
32	มีการประชุมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
33	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)								
34	มีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
35	มีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
36	มีการตรวจสอบผลการพัฒนางานวิชาการ ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
37	มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่เน้นคุณภาพผู้เรียนตามศักยภาพ และประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ								
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)								
38	มีการวางแผนส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
39	วางแผนให้มีการจัดประชุมตามกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)								
40	มีการกำหนดให้ครูวางแผนเป้าหมายในการพัฒนางาน และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
41	มีการกำหนดให้ครูมีการวางแผนพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
42	สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหา ให้ครูมีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
43	มีการยกย่องเชิดชูครูที่มีผลงานบรรลุเป้าหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)								
44	ผู้บริหารจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกับครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
45	ผู้บริหารสร้างความตระหนัก และสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)								
46	มีการกำหนดให้ครูรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
47	ผู้บริหารมีการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
48	สถานศึกษามีการสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนความรู้ และประสบการณ์ร่วมกันเพื่อพัฒนาตนเองในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ								
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)								
49	สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
50	สถานศึกษาวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
51	สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้ผู้เรียนได้เข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)								
52	มีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนที่ปลอดภัยอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
53	มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
54	มีการให้บริการแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)								
55	ผู้บริหารมีการสร้างความตระหนักในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และปลอดภัยตามศักยภาพและประเภทของความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
56	ผู้บริหารมีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที)					ค่า IOC	แปลผล	
		1	2	3	4	5			
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)									
57	ผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
58	มีการประเมินการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
59	มีการติดตามผลการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้									
ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)									
60	สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
61	สถานศึกษามีการวางแผนการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
62	สถานศึกษามีการวางแผนการจัดหาเทคโนโลยีและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
63	มีการวางแผนพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)									
64	มีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
65	มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
66	มีการจัดหาเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)									
67	ผู้บริหารให้คำปรึกษา คำแนะนำในการใช้ข้อมูลเพื่อจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
68	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนในการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
69	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพและประเภทความพิการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)								
70	มีการตรวจสอบการจัดหาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
71	มีการกำกับ ติดตามการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.974	71

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่องานวิจัย

เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

คำชี้แจงการตอบแบบสัมภาษณ์

1. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
 2. สาระสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน
 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
 ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7
 3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นการเก็บรวบรวมเพื่อการวิจัย ซึ่งจะนำเสนอผลในภาพรวม จึงไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ดังนั้น เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูล ขอความกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริง
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณในความร่วมมือจากทุกท่านในครั้งนี้

นางสาวสุวิษฐา โพธายะ

หมายเลขโทรศัพท์ 094-5966861

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.
 ตั้งแต่เวลา.....ถึงเวลา.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของท่าน

ชื่อ-สกุล.....
 ตำแหน่ง.....วิทยฐานะ.....
 ประสบการณ์การทำงาน.....
 ระดับการศึกษาสูงสุด.....
 สถานที่ปฏิบัติงาน.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารงาน
 ประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
 เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7 สามารถสรุป
 ได้ดังนี้

1. ด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

สภาพด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน พบว่า
 ข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย
 วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.84)

ท่านมีแนวทางพัฒนาเครื่องมือเพื่อตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย
 วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา อย่างไร

.....

ปัญหาด้านการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ที่สูงที่สุด คือครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 20.06)

ท่านมีแนวทางพัฒนาให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจของสถานศึกษา อย่างไร

2. ด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

สภาพด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา พบว่าข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุน โครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.75)

ท่านมีแนวทางพัฒนาให้สถานศึกษามีการประชุม วางแผนการจัดสรรงบประมาณ ทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนโครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษา อย่างไร

ปัญหาด้านการมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ที่สูงที่สุด คือผู้บริหารจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 13.40)

ท่านมีแนวทางในพัฒนาการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา อย่างไร

3. ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

สภาพการการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือมีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.89)

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาให้สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานวิชาการภายในสถานศึกษา อย่างไร

ปัญหาการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ที่สูงที่สุด คือสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 22.64)

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา อย่างไร

4. ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

สภาพด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารมีการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.70)

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง อย่างไร

ปัญหาด้านการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ที่สูงที่สุด คือ
ผู้บริหารมีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องค่อนข้างน้อย
(ร้อยละ 12.59)

ท่านมีแนวทางพัฒนาการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
อย่างไร

.....

.....

.....

5. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

สภาพด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า
ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือผู้บริหารมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อ
การจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.84)

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมใน
สถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ อย่างไร

.....

.....

.....

ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
ที่สูงที่สุด คือมีการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
ค่อนข้างน้อย

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาการนิเทศ ติดตามการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่เอื้อต่อ
การจัดการเรียนรู้ อย่างไร

.....

.....

.....

6. ด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
สภาพด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือสถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.82)
ท่านมีแนวทางในการพัฒนาให้สถานศึกษามีการสำรวจความต้องการของผู้บริหารและครูในการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ อย่างไร

ปัญหาด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ที่สูงที่สุด คือสถานศึกษามีการประชุมวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ 13.78)

ท่านมีแนวทางในการพัฒนาให้สถานศึกษามีการประชุมวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ อย่างไร

----- ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงในความร่วมมือตอบแบบสัมภาษณ์ -----

นางสาวสุวิษฐา โพธายะ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญให้สัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ
การศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 7

1. ดร.วีระ บัวผัน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 2
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมคล	อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ เตชะ	อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชัย ช้วนา	อาจารย์ประจำสาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
5. ดร.กาญจนา ฮวดศรี	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์
6. นายสมจิตร ประดิษฐ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี
7. นางศรีัญญา ทับน้อย	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26 จังหวัดลำพูน
8. นางสาวน้ำเพชร คงเพชรศักดิ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดตาก
9. นางภัทรพินท์ ใจเพียรทอง	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนศึกษาพิเศษตาก
10. นายศุภกิจ คงเพชรศักดิ์	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านวังทอง
11. นางสาวราภรณ์ เรืองน้อย	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนวัดโพธาราม
12. นางสาวศิริกุล จินดาเพชร	รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดตาก
13. นายกนกชัย มาลัยวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกำแพงเพชร
14. นางทวีพร ช่วยเพล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุโขทัย เขต 2
15. นางสาวปริญญญา อิ่มเทศ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุโขทัย เขต 2

16. นางสาวปิยาภรณ์ อินทร์ปาน

ครูชำนาญการพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร

17. นายอนุรักษ์ สิงห์กลิ่น

ครูชำนาญการพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนครสวรรค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๒๗๘๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบประเมินคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญล้อม ดั่งวิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. โครงร่างการศึกษาค้นคว้าอิสระ	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	จำนวน ๑ ฉบับ
	๓. เครื่องมือสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุวิษฐา โพธิ์ฉายะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการของสถานศึกษา เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๗ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ ขวัญมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบประเมินเครื่องมือที่ใช้ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัฒนิกษา ตันตีสันติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๘

Signature Code : F๐๘AiKXLt๖๘v๔๖Djl๕๐๐

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวสุวิษฐา โพธิ์ฉายะ : โทร ๐๙๔-๕๙๖๖๘๖๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/๓๒๔๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

ศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๓๐ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุวิษฐา โพธิ์ยาะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๗ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการนี้ นางสาวสุวิษฐา โพธิ์ยาะ กำลังดำเนินการอยู่ในขั้นตอนทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ทางมหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ จากท่านและบุคลากรในหน่วยงานของท่านตามจำนวนแบบสอบถามที่ส่งมาด้วยนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์หมักรา ตันตสันติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘

Signature Code : F๖MCiKXzu๔๐๓PmNZ๗jE

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวสุวิษฐา โพธิ์ยาะ : โทร ๐๙๔-๕๙๖๖๘๖๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๓๔๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดกำแพงเพชร

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวสุวิษฐา โพธิายะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๗ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมัน เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากท่านและบุคลากรในสังกัดของท่าน เพื่อประกอบในการจัดทำศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยเครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามผ่าน QR Code ซึ่งผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ๑) ผู้บริหารสถานศึกษา และ ๒) ครูผู้สอน ในการนี้ มหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกันนี้ ทั้งนี้ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในเชิงวิชาการสืบไป โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัณภิกา ดันตสันตติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๘

Signature Code : F๖MCiKX๗๓๒su๔JldW/lo

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวสุวิษฐา โพธิายะ : โทร ๐๙๔-๕๙๖๖๘๖๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”

ที่ อว ๐๖๑๕/ว ๔๑๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
อ.เมือง จ.กำแพงเพชร ๖๒๐๐๐

๙ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล

ด้วย นางสาวสุวิษฐา โพธายะ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร กำลังดำเนินการการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา ๗ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจวบ ขวัญมั่น เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ มีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากท่านเพื่อประกอบในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการอย่างยิ่ง ทางมหาวิทยาลัยฯ จึงใคร่ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ สำหรับวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์นั้นผู้วิจัยจะประสานกับท่านอีกครั้งหนึ่ง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์หม่อมราชวงศ์ ตันติสันติสม)

รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

๙ กันยายน ๒๕๖๘

Signature Code : F๒๘KilCbAB๐O๓๖lw๓๔1๔

คณะครุศาสตร์

โทร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๙ ต่อ ๒๐๑๐

โทรสาร ๐๕๕-๗๐๖๕๑๘

นางสาวสุวิษฐา โพธายะ : โทร ๐๙๔-๕๙๖๖๘๖๑

“ราชภัฏ รวมพลัง ยับยั้งทุจริต”